Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 72 (8062).

16 апрель шанба 1983 йил

Баҳоси 3 тийин.

ҲАММА — ШАНБАЛИККА!

ИНСОНИЯТнинг нурли келажаги — коммунистик жамиятни барпо этиш эзгу нияти билан юксак матонат, буюк фидокорлик кўрсатаётган, шу йўлда оламшумул-тарихий ғалабаларга эришаётган совет кишиларининг тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан қайд этилган ажойиб анъаналари бор. Ҳар йили улуғ доҳий Владимир Ильич Ленин таваллудига бағишлаб ўтказиладиган шанбаликлар ана шундай анъаналардан бири бўлиб, ўзининг оммавийлиги, ҳаётбахшлиги, моҳиятиб илан ажралиб туради.

Шанбалик ғоялари совет кишилари учун яқин ва тушунарлидир. У Ленин номи билан боғланган. Улуғ доҳий бундан 64 йил илгари — ёш совет давлати ички аксилинқилобчилар ҳуружи ва чет эл интервенцияси қуршовида оғир, жуда машаққатли кунларни бошидан кечираётган бир пайтда Москва Сортировочная депосининг бир группа коммунистлари ва уларга хайрихоҳ бўлган партиясиз ишчилар ташаббуси билан бошланган шанбаликка юксак баҳо берди. Уни Буюк почин деб атади. Шанбаликлар коммунизмнинг бошланиши, оддий меҳнаткаш инсонда коммунистик онгнинг шаклланиш куртаги сифатида катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлаб, уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, кенг ёйиш, моҳиятини меҳнаткашлар оммаси онгига сингдириш зарурлигини уқтирган эди.

Ҳар бир коммунистик шанбалик мамлакатимиз ва совет халқи тарихида ўчмас из қолдиради. Социализм тонгида пролетариат сафида пайдо бўлган бу анъана эндиликда умумхалқ тусини олди. Шанбаликлар совет жамияти тараққиётининг барча босқичларида меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги қандай катта ишларга қодир эканлигини кўрсатмоқда, меҳнат қилиш аста-секин биринчи ҳаётий эҳтиёжга айланаётганлигининг ёрқин намунаси бўлмоқда, меҳнатга коммунистик муносабат кучайиб бораётганлигидан далолат беряпти.

Доҳийнинг юксак баҳосини олган «қизил шанба»ликларда совет кишиларининг меҳнат ва сиёсий кўтаринкилиги, юксак онглилиги тобора ёрқин намойиш бўлмоқда. Чунки шу куни улар ўзларининг бахт-саодатлари, порлоқ истиқболлари, фаровон турмушлари учун меҳнат қиладилар. Шанбаликда амалга ошириладиган ишлар, аввало, ҳаётимизнинг янада яхшиланиши билан бевосита алоқадордир. Шу куни тушган ва беш йиллик фондига ўтказилган маблағлар халққа хизмат қилувчи турли муассасалар қурилишига сарфланади. «Шанбаликда тушган маблағ ҳисобига қурилган» деган жозибали сўзлар пештоқига ёзиб қўйилган бинолар областимиз шаҳар ва қишлоқларида ҳам анчагина бор. Қатор касалхоналар, боғча-яслилар, ўқув юртлари ва бошқа шу каби социал маданий бинолар шулар жумласидандир. Бу объектлар совет кишиларининг беғараз, холисона меҳнати ҳақида асрлар оша ҳикоя қилувчи обидалар бўлиб қолади.

Биз шанбаликларни зўр ифтихор туйғуси билан ишчи коржомасидаги меҳнат байрами деб атаймиз. Зероки, шу куни жон дилидан катта иштиёқ билан байрамонона меҳнат қилинади. У юксак мақсадлар, ният ва интилишлар мужассами бўлади.

Бугун шанба. Дам олиш куни. Лекин барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам меҳнат қўйнида бўлишади. Улар Москвадаги илғор саноат корхоналари коллективларининг ташаббуси билан улуғ доҳий Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган умумхалқ ҳашарида оддий кунлардагига нисбатан кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот ишлаб чиқаришга, унумли ишлашга азму-қарор қилганлар. Ҳа, бугун ишчилар ва бинокорлар, транспортчилар ва алоқачилар, ходимлар ва хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар, кексалик гаштини сураётган отахонлар ва онахонлар, бир сўз билан айтганда меҳнатга лаёқатли барча кишилар заводлар ва қурилишларга, баҳор тароватидан гўзал қиёфа касб этаётган экин майдонларига, боғ-роғларга йўл оладилар.

Бугунги умумхалқ ҳашари совет халқи партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларида белгиланган улуғвор бунёдкорлик вазифаларини амалга ошириш йўлида зўр куч-ғайрат сарфлаётган, янги-янги зафарлар қучаётган бир шароитга тўғри келмоқда. Барча шаҳарлар ва районлар меҳнаткашлари шанбаликни ҳар томонлама юксак савияда самарали ўтиши учун пухта ҳозирлик кўрдилар.

Областимизда дастлабки шанбалик бундан 64 йил илгари — 1919 йилнинг 11 октябрь куни Тошкент станциясининг юк ҳовлисида бўлиб ўтган эди. Унда ўнлаб коммунист темирйўлчилар иштирок этишганди. Шу-шу бу меҳнат байрамининг миқёслари кенгайиб бормоқда. Эндиликда у билагида кучи, дилида соф нияти бўлган барча табақа кишиларининг жонажон иши бўлиб қолди. Ҳозирги шанбаликларда миллион-миллион кишилар қатнашмоқда.

Бугунги умумхалқ ҳашарида областимиз бўйича 2 миллион 240 минг кишининг иштирок этиши кутилмоқда. Тахминий ҳисобларга қараганда 1 миллион 300 мингдан ортиқ ишчи, бинокор, транспортчи, алоқачи, бошқа касбдаги кишилар бевосита эркин меҳнат қўйнида бўлишади. Улар ишлаб чиқарган саноат маҳсулоти ҳажми 17 миллион сўмликдан кўпроқни ташкил этади. Шу жумладан, 4 миллион сўмликка яқин халқ истеъмоли товарлари тайёрланади.

Бинокорлар ҳам катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширадилар. Салкам 4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ва пудрат ишларининг бажарилиши назарда тутилмоқда. Далаларда ҳам иш қизғин давом этади. 180 мингдан кўпроқ пахтакор, сабзавотчи, боғбон коммунистик меҳнат байрамида қатнашади. Бундан ташқари катта ҳажмда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилади.

Коммунистик қурилишнинг жозибали истиқболлари, пировард мақсадлари миллионлаб совет кишиларининг қалбида изланиш, ижод қилиш, энг яхши иш усулларини қўллаш, унумли ва сифатли меҳнат қилишга бўлган иштиёқ, хоҳиш иродани кучайтирмоқда. Бу интилиш уларнинг бугунги умумхалқ ҳашарида амалга оширилиши режалаб қўйилган ишларида янада кенгроқ, яққолроқ намоён бўлади.

Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи бугун қилинадиган ишларнинг аниқ программасини белгилаб олган. Юзлаб корхона, цех, участка, смена, бригада коллективлари, ўн минглаб ишлаб чиқариш илғорлари шанбалик куни юксак меҳнат кўрсаткичларига эришиш, фақат тежаб қолинган материаллар, хом ашё ва электр энергияси ҳисобига ишлашга аҳд қилганлар. Жойлардаги партия ташкилотлари, совет, хўжалик органлари белгиланган бу марралар муваффақиятли эгалланиши учун барча чора-тадбирларни кўришлари лозим. Ишчи-хизматчилар шанбаликда унумли ва сифатли ишлашлари, самарали меҳнат қилишлари учун қулай шароитларни яратиб беришлари зарур. Шунга эришайликки, умумхалқ ҳашари ҳар томонлама зўр уюшқоқлик, юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги билан ўтсин, белгиланган барча режалар бекамукўст амалга ошсин.

Ҳеч шубҳа йўқки, бугунги умумхалқ ҳашари ҳар қачонгидан ҳам самарали ва мазмунли ўтади, совет кишиларининг ўн биринчи беш йилликда белгиланган улкан бунёдкорлик программасини амалга ошириш йўлидаги фидокорона меҳнати билан нишонланади, уларнинг жонажон Коммунистик партия теварагига янада мустаҳкам жипслашганликларининг, она-Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида белгиланган ҳар қандай вазифаларни уддалашга тайёр ва қодир эканликларининг, Буюк почин анъаналарига содиқликларининг яна бир намойишига айланади.

Ҳамма — ленинча коммунистик шанбаликка!

ЮКСАК УНУМДОРЛИК УЧУН

• АНГРЕН

Шанбаликка тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш шаҳар штабининг маълумотларига кўра меҳнат байрами қатнашчилари 60 минг кишидан зиёд бўлади. Саноатчилар, транспортчилар, энергетиклар, бинокорлар ҳамда бошқа соҳа меҳнаткашлари аниқ ишлаб чиқилган тадбирлар асосида иш юритиб, юқори кўрсаткичларга эришадилар. Шу куни 456 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот, шу жумладан, 200 минг сўмлик халқ истеъмоли буюмлари тайёрланади. Ободонлаштириш ишларида қатнашувчилар қаторида 23600 шаҳарлик бўлади.

Ангрен кўркига кўрк қўшаётган янги биноларда бунёдкорлик ишлари ҳар кунгидан ҳам жадалроқ давом этади. Шу куни фойдаланишга қабул қилинган биноларнинг ташқи кўриниши ўзига хос кўркка эга бўлиши кутилмоқда. Фойдаланишга топшириш учун ҳозирланган бинолар ташқи деворларига керамика комбинатида шанбалик фонди учун ҳозирлаб қўйилган плиталар ёрдамида безак берилади. Улар 142 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини ниҳоясига етказадилар.

Ангрен кўмир разрези коллективи шаҳар корхоналари ҳашарида байроқдорлик қилиш иштиёқида ишга киришади. Бугун республикамиз тўнғич кочегаркаси кончилари ками билан 15 минг тонна ёқилғи етказиб берадилар. Бундан ташқари 75 минг кубометр кон қазиш ишлари бажарилади. 5000 поғон метр узунликдаги темир йўл линиялари ремонтдан чиқарилади. 65 тонна металлом тўпланиб, қайта ишлашга жўнатилади. Биргина ана шу коллектив 7,1 минг сўмга яқин маблағни беш йиллик фондига ўтказади.

Шаҳар коллективларида «Шанбаликда тежалган хом ашёлар ҳисобига ишлаймиз!» ҳаракати бошланганига анча бўлди. Бу эса бугунги кунда ажойиб самаралар бериши кутилмоқда. Шаҳардаги 28 корхона, 60 цех, 106 смена ва бригада, 8,1 минг ишчи тежалган хом ашё ва электр энергияси ҳисобига меҳнат қиладилар.

Ангрен шаҳри меҳнаткашлари бугунги иш кунлари зафарларга бой бўлишига эришишга ҳамда 80,6 минг сўмни ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилганлар.

• ПИСКЕНТ

Пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари доҳий В. И. Ленин таваллудининг 113 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалиги кунини меҳнат байрамига айлантириш учун қизғин тайёргарлик кўришяпти.

Шу куни корхонанинг 280 нафар ишчиси ўз дастгоҳлари олдида туриб меҳнат қилишади. Идора ходимлари эса завод территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларида қатнашадилар. Шанбалик куни 500 туп мевали ва манзарали дарахт, 500 туп гул кўчатлари ўтқазилади. Бир тонна металлолом йиғилади.

Меҳнат байрами куни 109 минг сўмлик ҳажмдаги ишларни амалга ошириш кўзда тутилган. Шундан 2500 сўм пул ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

С. МАТЕҚУБОВ.

• ОЛМАЛИҚ

Бугун шаҳар одатдагидан эрта уйғонади. Кимдир қўлида белкурак — ерни юмшатиш билан банд, яна кимлардир дарахтларни оқлаш, кўчатлар ўтказиш, ариқ ва зовурларни тозалаш билан машғул. Бу бежиз эмас, албатта. Шанбалик қатнашчилари индустриал шаҳарни янада кўркам, чиройли қилишга бел боғлаганлар. Бугун эса ана шу мақсадни амалга ошириш учун шаҳарликларнинг 31,3 минг кишилик армияси ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига зўр берадилар.

Химия заводи ишчи-хизматчилари кўпчиликка ибрат бўлгудек меҳнат қилишни кўнгилларига туггишган. Завод коллективининг 2900 вакили бугун одатдагидек иш бошлайдилар. Барча цех ва сменалар топшириқларни анча зиёдаси билан бажарадилар. Кун охиригача план қўшимча тарзда 36 минг сўмлик маҳсулот ёки 250 тонна минерал ўғит етказиб берилади. 60 тонна металлом тўпланади. 10 минг туп дарахт ва гул кўчатлари ўтқазилади. Бир смена тежалган хом ашёлар эвазига меҳнат қилиши натижасида 5,7 минг сўм пул шанбалик жамғармасига ажратилади.

Индустриал шаҳар «Қизил шанбалиги» 62,8 минг киши иштирокида ўтаётганлигининг ўзи унинг самараси нечоғлиқ яхши бўлишидан далолат. Уларнинг 24,1 минг нафари ўз постларини эгаллайдилар. Саноатчилар бугун айниқса, аҳоли талаби ортиб бораётган кенг истеъмол буюмларини ишлаб чиқаришга зўр берадилар ва 50 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга эришадилар. Жами эса 490 минг сўмлик энг муҳим саноат маҳсулот турлари истеъмолчиларга етказиб берилади.

Азамат қурувчилар яратувчилик ишларини давом эттирадилар. Шаҳарда 141 минг сўмликдан ортиқроқ қурилиш-монтаж ишлари бажарилишидан ташқари шу ой охиригача фойдаланишга топширилиши мўлжалланган объектлардаги бунёдкорлик ишлари поёнига етказилади. Айрим қурилиш участкалари эса иқтисод қилинган бинокорлик материаллари асосида ишлайди.

Сўнгги маълумотларга кўра бугун 5 та корхона, 17 цех, 151 смена ва бригада, 4200 ишчи тежалган материал ва электр энергияси ёрдамида меҳнат қилиб, ўнларча минг сўмлик буюмлар ишлаб чиқарадилар. Иш ҳақининг 86 минг сўми эса ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

А. МИРАЛИМОВ.

Дастлабки ҳисобларга қараганда, умуман областимиз бўйича ўн биринчи беш йиллик фондига 2 миллион 60 минг сўм ажратилиши назарда тутилади.

Ишчи коржомасидаги меҳнат байрамида 6,9 минг тонна металломи йиғилади.

Кенг миқёсларда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилади. Шаҳарлар ва аҳоли пунктларида 2 минг 676 гектар майдонли территория тозаланади, 700 километр узунликдаги йўллар ремонт қилинади, 2760 километр суғориш тармоқлари тартибга келтирилади. 950 минг дона дарахт кўчатлари ва буталар, 1 миллион 300 минг дона гул кўчатлари ўтқазилади.

• ОРЖОНИКИДЗЕ

Райондаги «Правда» колхози меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишланиб ўтказиладиган меҳнат байрамига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Шу куни хўжаликнинг мингга яқин аъзоси шанбаликда қатнашади. Жумладан, 150 дан ортиқ киши сут-товар фермаси ён-атрофларини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари билан машғул бўладилар. Бу ерларга 200 тупга яқин мевали дарахт кўчатлари ўтқазишади.

Колхозчилар шу куни ҳар қачонгидан ҳам унумли меҳнат қиламиз, деб айтмоқдалар. Масалан, Тўхон Дўсмуҳамедова, Мели Саматова, Зубайра Усмонова, Алмат Расулов, Хайриддин Низомов ва Файзи Валиев сингари деҳқонлар икки нормадан иш бажаришга сўз беришди. Уларнинг бу ташаббусини кўпчилик қўллаб-қувватлади.

Меҳнат байрами куни хўжалик оталиғидаги Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг 200 нафар студенти ҳам шу ерда бўлиб, белгиланган тадбирларни амалга оширишда колхозчиларга яқиндан ёрдам берадилар.

Шанбалик куни хўжаликда 3 минг сўмга яқин иш бажарилади ва барча маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

Қ. КАРИМОВ.

● СССР 50 йиллиги номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг қатор ишчи-хизматчилари шанбаликда энг юқори меҳнат кўрсаткичларига эришишга қарор қилишди, 11-цех оператори Раиса Шамаева шулар жумласидандир. Илғор оператор бугун смена топшириғини ками билан 120 процентга етказиб бажаришга сўз берди.

В. ПОРТНОВ фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашлар Халқаро байрами 1 Майга аталган Чақириқларини тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Ташқи ишлар министрлари Комитетининг Прагада бўлиб ўтган мажлиси тўғрисидаги ахборотни тинглади, бу мажлисда социалистик мамлакатларнинг ядро уруши олдини олишга, кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттиришга ва мустаҳкамлашга, қуролсизланиш, Европа қитъасида хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш проблемаларини ҳал этишга қаратилган таклифлари ва ташаббусларини турмушга татбиқ этишни давом эттириш тадбирлари муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Н. А. Тихонов ва А. А. Громико ўртоқларнинг Финляндия ҳукумат делегацияси билан ўтказган суҳбатлари, шунингдек ўртоқ Г. В. Романов бошчилигидаги СССР ҳукумат делегациясининг Финляндия раҳбарлари билан ўтказган суҳбати якунларини маъқуллади. Делегациялар дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Финляндия Шартномасининг 35 йиллиги байрам қилиниши муносабати билан СССРда ва Финляндияда бўлган эдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўртоқ Д. Ф. Устиновнинг Совет ҳарбий делегациясининг Германия Демократик Республикасига қилган визити тўғрисидаги ахборотини тинглади ва унинг ГДР раҳбарлари билан ўтказган суҳбатларини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида ташқи сиёсий характердаги баъзи бошқа масалалар кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси халқ хўжалигининг бир қанча масалаларини кўриб чиқди. СССР Министрлар Советининг халқ истеъмол қиладиган бир қанча моллар давлат чакана нархларини камайтириш тўғрисидаги таклифлари маъқулланди. Жумладан, эркаклар ва аёллар қишки пальтоларининг айрим турлари, мўйнали ёқаларнинг, жун рўмолларнинг ва бошқа баъзи молларнинг нархлари камайтирилади. Енгил саноат ва савдо корхоналари ҳамда ташкилотларининг эътибори аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини янада чуқурроқ ўрганиш, меҳнаткашларнинг савдога тушаётган моллар истеъмол хусусиятлари тўғрисидаги, шунингдек мавсумий савдони яхшироқ ташкил этиш ҳақидаги фикрларини оператив равишда ҳисобга олиб бориш зарурлигига қаратилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси КПСС Москва шаҳар комитетининг Москвада совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига бағишланган ёдгорлик комплексини барпо этишда меҳнат коллективлари ва гражданларнинг турли шаклда иштирок этишларини ривожлантиришга оид таклифларини қўллаб-қувватлади.

...ҚИРҚ ҲУНАР ОЗ

БИЗ КОЛХОЗ сут-товар фермасига кириб борганимизда ажойиб манзаранинг устидан чиқдик. Ҳа, ҳақиқатдан ҳам «ғалати» эди. Фермадан оқ халатини кийиб олган етти-саккиз чоғли кишилар қўлларида сут соғиш аппарати билан чиқиб келишар эди. Одатда сут соғувчи деганда кўз олдимда аёл киши гавдаланарди. Тўғри, қаҳрамонимнинг Ибрагим Гатаулин эканлигини билсамда, колхозда сут соғувчиларнинг саккиз нафари эркак киши эканлиги мени ажаблантирди.

— Ҳайрон бўляпсизми, — деди хаёл суриб турганимни кўрган ферма бригадири Вячеслав Ким. — Бир неча йилдирки хўжалигимизда йигитлар ҳам аёлларимиздан қолишмай сут соғишаяпти.

Дарҳақиқат касбнинг яхши — ёмони йўқ. Кимки унга меҳр қўйса, чин дилдан меҳнат қилса муваффақият қозонади, албатта. Ибрагим Гатаулин билан яқиндан танишгач, бунга янада ишонч ҳосил қилдим.

...Ибрагимнинг болалиги бепоён Россия ўрмонзорларида ўтди. У ёшлигиданоқ чорвадорлар оиласида камол топди. Отаси ҳам, онаси ҳам ёнларидаги фермада ишлашарди. Шунинг учун бўлса керак унда бу касбга бўлган қизиқиш эрта уйғонди. Аввалига мактабдан бўш пайтларида ота-онасига ёрдамлашиб юрди. Қўлига етуклик аттестатини олгач, тўғри колхоз фермасига ишга борди. Синовдан ўтган йигитни қувонч билан қарши олишди. У тез кунда мустақил ишлай бошлади. Дастлаб бўрдоқибоқарлик қилди. Кейинчалик сут-товар фермасига ўтди.

1974 йилда Ибрагим оиласи билан ўзбек диёрига меҳмонга келди-ю ва шу ерда қолиб ишлаш иштиёқи туғилди. Шу йили у Коммунистик райондаги «Политотдел» колхозига аъзо қилиб олинди. Бу ерда ҳам И. Гатаулин чорвадорлик касбини давом эттирди. Колхозда чин дилдан меҳнат қилаётган йигитни кўп ўтмай ферма раҳбарлари ҳурмат билан тилга оладиган бўлишди.

Орадан чамаси бир йилча ўтган эди. Бир куни соғувчи қизлардан бири бетоблиги туфайли ишга келмай қолди. Бригадир унинг сигирларини бошқа соғувчиларга бўлиб берди. Албатта, сигирлар соғинсиз қолмади. Лекин, ўз вақтида соғилмаслиги, яхши эътибор берилмаслиги туфайли маҳсулдорлиги камайиб кетди. Ибрагим Гатаулин ўша пайтда соғин сигирлар парвариши билан шуғулланарди. Шунинг учун бу ишларнинг ҳаммасидан яхши хабардор эди. У ферма бригадири Вячеслав Кимдан шу сигирларни ўзига беришни сўради. Бу бригадирга маъқул тушди. Чунки, Ибрагимни сигирларни соғишда қизларга кўмаклашиб юришини биларди.

Шундай қилиб, 1975 йилда И. Гатаулинга 21 бош соғин сигир ажратиб берилди. Ибрагим ишни сигирларни ўзига ўргатишдан бошлади. Уларни энг юқори маҳсулдорликка эришгунча, эринмай парвариш қилди. Ана шундан кейин ҳар бир сигирни имкониятига қараб озиқлантирди. Бу биринчидан мўл сут соғиб олишни таъминласа, иккинчидан, озуқанинг ортиқча сарф бўлишининг олди олинди.

— Тўғриси, ташқаридан қараганда сут соғувчилик оддий ишдек туюларди, — дейди Ибрагим ака. — Лекин бу мен ўйлаганчалик осон эмас экан. Дастлабки йили қарамоғимдаги 21 бош соғин сигирдан 4300 килограммдан сут соғиб олдим. Бу колхоз бўйича саккизинчи кўрсаткич эди. Шундай бўлса-да мен ниҳоятда хурсанд эдим. Чунки, бу маррани эгаллаш учун жуда кўп меҳнат қилгандим.

И. Гатаулин изланишда давом этди. Илғорлар тажрибасини синчиклаб ўрганди. Фан янгиликларини, соғувчилик касбига оид китобларни кўп ўқиди. Натижа чакки бўлмади. Орадан икки йил ўтгач унинг номи илғорлар сафида тилга олинадиган бўлди.

— Ибрагим тиним билмайдиган, билмаганини сўраб ўрганадиган ҳаракатчан йигит, — дейди унинг мусобақадоши Люда Кузнецова. — Шунинг учун бўлса керак, янгиликни тез ўзлаштириб олади, иши ҳам доим унади. У ҳозир фермамизнинг тажрибали соғувчиларидан бири. Кўпгина шогирдларнинг меҳрибон мураббийси.

Ибрагим Гатаулин 1980 йилда айниқса катта муваффақиятга эришди. Шу йили у район бўйича соғувчилар ўртасидаги мусобақада ғолиб чиқди ва енгил автомашина билан мукофотланди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи нишонланган 1982 йилда эса қарамоғидаги 21 бош говмишнинг ҳар биридан пландаги 5300 килограмм ўрнига 5610 килограммдан сут соғиб олиб, ўз фаолиятида энг юқори кўрсаткичга эришди. Шу йили у «Районнинг энг илғор соғувчиси» унвонини олди.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

Бугунги кунда районда И. Гатаулиннинг издошлари кўплаб топилади. Масалан, «Политотдел» колхозида меҳнат қилаётган Семён Трофимов, Аргимбой Бешбетов, Рашид Нуриев, Саин Гогов, Аҳад Гарифуллин сингари сут соғувчилар ҳам сигирлардан мўл маҳсулот олиш йўлида тер тўкишяпти.

Колхозда Ибрагим Гатаулинлар оиласини чорвадорлар оиласи дейишади. Бу бежиз эмас. Унинг умр йўлдоши Нокия Гатаулина ҳам сут соғувчи. Улар доимо маслаҳатлашиб, тажриба алмашиб меҳнат қиладилар. Шунинг учун Нокия ҳам говмишлардан ҳар йили 5000 килограммдан ошириб сут соғиб олаётир.

— Қорамоллар, айниқса сигирлар маҳсулдорлигини янада ошириш имконияти ҳамма ерда бор, — дейди И. Гатаулин. — Бунга қандай эришиш мумкин? Масалан, мен сигирларимни қишин-ёзин уч маҳал соғаман. Тўғри, бу анча оғирлик қилади. Лекин колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилоти бунинг учун барча шарт-шароитларни яратиб беришган. Ишдан сўнг фермадаги дам олиш хонасида ҳордиқ чиқариш мумкин.

— Очиғи «эркак киши ҳам сут соғувчи бўладими» деганлар ҳам бўлди, — деб давом этди Ибрагим ака бир зум сукут сақлагач, — лекин бу оғзига кучи етмаганларнинг гапи. Касбимдан нолимайман. Бунинг устига соғувчиликнинг баъзи бир техник томонларини бажариш бизга жуда қулай.

Ибрагим Гатаулин ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини ҳам кўтаринки руҳ билан бошлади.

Яқинда ҳамкасблари уни яна бир қувончли воқеа билан табриклашди. У 1982 йил якунлари бўйича Анастасия Чудная номли область мукофотига сазовор бўлди.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

СЎНГГИ СОАТДА

● ҒАРБИЙ БЕРЛИН

Маҳаллий ёнилғи бозорини тўла назорат қилиб турган нефть монополияларининг ўзбошимчалиги билангина Ғарбий Берлинда бензин ва бошқа нефть маҳсулотлари нархи яқинда яна ошди. Социал демократик партия фракцияси раисининг ўринбосари Герхард Шнайдер Ғарбий Берлин депутатлар палатасида шу тўғрида маълум қилди. У парламентда сўзга чиқиб, ўта миллий нефть корпорацияларининг сиёсатини кескин танқид қилди. Бу корпорациялар Ғарбий Европадаги бошқа мамлакатлар тарифларидан анча ошиб кетадиган тарифларни белгиладилар. Бунга эса христиан демократик иттифоқ партияси бошчилик қилаётган шаҳар сенатининг йўл қўйиши билангина эришиш мумкин бўлди, деди у.

● КОБУЛ

Афғонистоннинг Балх вилояти уезд маркази Мозори Шариф шаҳрида 160 тадан кўп саводсизликни тугатиш курслари ташкил этилди. Бу курсларда ишчилар, деҳқонлар ва ҳунармандлардан қарийб 4 минг киши таълим олмоқда.

● ДУБЛИН

Сўнгги ўн икки ой ичида Дублиндаги 1300 аҳоли ўртасида ўтказилган сўраб чиқиш натижаларининг далолат беришича, бу аҳолининг ҳар уч кишидан бири безорилар ва ўғрилардан жабр кўрган, ҳар икки кишидан бири эса кеч қоронғида уйдан чиқишга қўрқади.

Полиция органларининг маълумотларига кўра, 1982 йилда мамлакатда 90 мингта жиноят бўлганлиги қайд этилган. Бу эса 1975 йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўпдир.

● НЬЮ-ЙОРК.

Қўшма Штатларнинг ана шу энг катта шаҳрида одатдан ташқари намойиш бўлиб ўтди. Намойишни Нью-Йоркда ҳозир ҳам сақланиб қолган бир неча ўнлаб извошчилар уюштиришди. Улар муниципалитетнинг туристларни марказий боғдан олиб ўтиш учун махсус ҳақ тўлашни жорий этганлигига қарши норозилик билдирдилар. Нью-Йорк маъмурлари Рейган маъмуриятининг Америка шаҳарларига федерал ёрдам бериш маблағларини кескин қисқартириш натижасида шаҳар бюджетида вужудга келган камоматни ҳар қандай йўл билан қоплашга уринмоқдалар ва бунинг учун исталган манбадан, шу жумладан извошчиларга солиқ тўлаш йўли билан ҳам маблағ олишга уринмоқдалар.

Шаҳар маъмурларидан бу қарор бекор қилинишини талаб этаётган извошчилар транспорт ҳаракатига тўсқинлик қилиб боғ олдида соқчилик қилишмоқда.

Бироқ бу намойиш муниципалитет қарорига ўзгартириш кирита олмади. Муниципалитет вакилининг айтишича, маъмурлар «даромаднинг ана шу моддасидан» воз кечишни ўйламаяптилар.

(ТАСС, 14 апрель).

ҲАММА—ШАНБАЛИККА!

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ ШАНБАЛИК

1919 ЙИЛ, ОКТЯБРЬ...

...1919 йил, 30 август. Шу куни доҳиймиз Владимир Ильич Ленин Тошкент ижроия комитетига ҳамда барча темирйўлчиларга радиотелеграмма йўллаб, Совет Туркистонининг Совет Россиясига қўшилиши муносабати билан бутун диққат, эътиборни паровозларнинг ремонтига қаратишга, Россия ва Туркистонда революция ва Қизил Армиянинг ғалабаси учун, иқтисодий аҳволни тубдан яхшилаш учун курашишга даъват этган эди. Бу оташин чақириққа жавобан Тошкент шаҳрида биринчи шанбалик ўша йили 11 октябрда бўлиб ўтди. Унда ишчилар, мастеровойлар, темирйўлчилар, депо ишчиларидан иборат қарийб 500 киши иштирок этди. Ҳа бу ўша «Буюк почин»нинг Туркистондаги дастлабки акс садоси эди. Бугун эса Тошкентдаги биринчи шанбаликнинг 64-баҳорини қаршилаяпмиз.

Тонгги соат етти яримда шаҳримиз ишчиларини шанбаликка чорловчи ўша тарихий Қизилшарқчилар гудоги яна янграйди. Унинг анъанавий бонги ҳар йили худди шу шанбалик куни шаҳар бўйлаб таралади. Бугун уни ветеран ишчи, электромашина цехи слесарлар бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон ССР Компартияси XX съезди делегати Н. Железнов чалади.

—Катта корхонамизни ҳақли равишда Ўрта Осиёда инқилоб бешиги дейишади. — дейди моҳир слесарь. — Республикамизда социализм тарихи шу ердан бошланган десак янглишмаймиз. Шунинг учун ҳам ўша катта авлоднинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини асраб-авайлаб келмоқдамиз.

Корхонанинг энг катта цехларидан пўлат қуйиш цехида ҳам меҳнат байрамига пухта ҳозирлик кўрилди. Бу цех корхонанинг юраги ҳисобланади. Республикамизда биринчи марта пўлат қуйиш ишлари худди шу ердан бошланган. Ўшанда 1934 йил эди. Шунинг учун ҳам цех коллективи анъаналарга бой. Цехнинг кекса ишчиларидан Мирфозил Миродиловнинг завод қучоғига ишга келганига ярим аср бўлди.

—Дастлаб бу ерда отам ишлаган эди, — дея ҳикоя қилади Мирфозил ака. — Қуювчилик менга ота касб ҳисобланади. Заводда ишлаб кам бўлаётганим йўқ. Партия ва ҳукуматимиз мени «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотлаганлар. Шанбалик бу оммавий хашар, ҳақиқий меҳнат байрами. Ахир ўзбек одатига кўра дўстлар бир-бирлариникида хашар уюштиришарди. У ерда терлаб-пишиб, дўстлар билан кулишиб, хушчақчақлашиб ишлашарди. Қадимий удумимиз бўлган хашарда ҳар қачонгидан ҳам унумли ишлаймиз. Бу ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Асбобсозлик цехининг Аминжон Ғуломов раҳбарлигидаги бригадаси аъзолари бугун топшириқни анча ошириб бажаришга, асосан тежалган материаллар ҳисобига ишлашга аҳд қилишган.

— Бригадамизда 8 киши ишлайди, — дейди А. Ғуломов. — Улар кўп йиллардан бери ишлаб келаётган малакали ишчилардир. Масалан, И. Юношев 22, А. Ғофуров 20, Е. Никонов 20, Е. Попов 22, М. Нуралиев 10 йилдан бери шу даргоҳда меҳнат қилишяпти. Шанбаликда биз ками билан 60 та шестерня, 90 та втулка, 50 та валик ҳамда 100 та роликни тоблаб берамиз. Бу оддий иш кунларидагига қараганда анча кўпдир.

Меҳнат Қизил байроқ орденли Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонт заводида мана 64 йилдирки, коммунистик шанбаликлар давом этиб келмоқда. Бу йилги умумхалқ хашарида корхонамиз меҳнат аҳли 2 минг дона тормоз колодкалари, 20 тонна пўлат қуюлмалари, 6 жуфт ғилдирак, битта бош генератор, 6 дона двигатель ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаради. Шанбаликда қарийб 2 минг 500 киши иштирок этади.

А. БАҲОДИРОВ,
Тошкент тепловоз ремонт заводи шанбаликни ўтказиш штаби аъзоси.

ЮРИНГ ДЎСТЛАР, ҲАШАРГА

Бугун шанбаликдир Ленин шанбалиги
Эларо муқаддас руҳи барҳаёт.
Ҳаттоки ҳашарда кўклам қуёши,
Шарафли шанбалик кенг ёймиш қанот.
Ҳимматин бахш этар кекса ҳам, ёш ҳам,
Она юрт кўркига кўрк қўшмоқ бўлиб.
Ҳатто қўр тўкмоқда табиат ҳотам,
Шарафли шанбалик шавқига тўлиб.
Кушкадан Камчатка қадар зўр ҳашар
Шаҳару қишлоқда улкан тантана.
Бу холис ҳимматни кўриб қўй башар,
Шарафли шанбалик қўр тўкмиш яна.
Бу—меҳнат беминнат ҳиммат байрами.
Ватанга меҳримиз доим кўрикда.
Заминни ясатмиш ўлкам кўклами,
Шарафли шанбалик шавқи ер-кўкда.
Далалар бағрига меҳринг жо этиб
Бўлғуси хирмонга эл қўюр асос.
Бўз ерлар бағрида бахт пайдо этиб
Шарафли шанбалик қўзғар эҳтирос.

Ниҳоллар саф тортмиш латофат билан,
Дарахтлар безанмиш кийиб оқ фартук.
Юрт яшнар ленинча шарофат билан,
Шарафли шанбалик Ватанга тортиқ.
Поездлар елади кўргизиб суръат,
Кемалар сузади тўлқинни ёриб.
Лочинлар парвозда кўрсатар журъат,
Шарафли шанбалик йўлидан бориб.
Дастгоҳлар чарх уриб йўнади детал,
Қуйилган соз пўлат шуҳратга лойиқ.
Мартенлар ловуллар, етилар металл,
Шарафли шанбалик этмиш халойиқ.
Дастгоҳлар чирпираб йигиради ип.
Дастгоҳлар комидан гуллаб чиқар чит.
Нон ёпар нонвойлар бўрсилдоқ қилиб,
Шарафли шанбалик этар қиз-йигит.
Суръат ҳам, сифат ҳам этилур синов,
Маҳсулдор меҳнат деб қўр тўкмоқ.
Сафга кир, олға юр илдам ол ялов,
Нурафшон истиқбол уфқига қараб.

Зоҳиджон ОБИДОВ

РАҚАМЛАР МАЗМУНИ

● Бугунги коммунистик шанбаликда областимиз бўйича 2 миллион 240 минг киши иштирок этади.

● 1 миллион 330 минг меҳнаткаш бевосита саноат корхоналарида ишлайдилар.

● Умумхалқ хашари куни 17 миллион сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулоти, шу жумладан сал кам 4 миллион сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилиши кутилади.

● Областимиз бинокорлари ҳам катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини бажарадилар. Улар сал кам 4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ва пудрат ишларини амалга оширадилар.

● Шанбалик куни қишлоқ хўжалигида 182 минг кишининг қатнашиши кутилмоқда. Уларнинг беш йиллик фондига ажратган жамғармалари 330 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этади.

ТЕЖАЛГАНДАН ТИКИЛАДИ

МОСКВАЛИКЛАРнинг шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусини тўла қўллаб-қувватлаган цехимиз коллективи шу куни тежалган хом ашё ҳисобига ишлашга аҳд қилди. Бунинг учун барча иш жойларида, ҳамма операцияларни бажаришда иқтисодий тежамкорлик режими кучайтирилди. Ҳар бир дециметр газлама, ҳар бир ғалтак ип ўз ўрнида фойдаланишни устидан назорат ўрнатилди. Бутун коллектив тежамкорлик учун ҳаракатда фаол иштирок этди. Натижада бугунги меҳнат байрами куни давомида маҳсулот ишлаб чиқаришга етарли миқдорда газлама иқтисод қилинди.

Бугунги шанбаликда корхонамиз бўйича 440 киши қатнашади. Уларнинг 400 нафари ўз меҳнат постини эгаллайди. Ҳаммаси бўлиб 24 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Бу оддий иш кунларидагига қараганда анча кўпдир.

Ишлаб чиқаришда банд бўлмаган ишчи-хизматчиларимиз эса корхона территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда қатнашадилар. 300 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазишади. Обиҳаёт шохобчаларини тозалаш, тартибга келтириш юзасидан ҳам айрим ишлар амалда қилинади. Қисқаси, шанбалик ҳар бир иш жойида унумли ва сифатли меҳнат билан нишонланади.

Ҳ. АШУРОВ,
Паркент тикувчилик фабрикаси цех бошлиғи.

ДАЛАДА ЎТКАЗАМИЗ

Бугунги Коммунистик шанбалик биз деҳқонлар учун ҳам чинакам меҳнат байрами бўлади. Дала ва фермаларда 1040 дан зиёд колхозчи ишлайди. Улар моддий бойликларни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшадилар.

Бугун хўжаликда дала ишларидан ташқари бир қатор муҳим тадбирларни ҳам амалга ошириш мўлжалланган. Масалан, Турдиали Жўраев бошлиқ бригадада уч бош қорамол, беш бош қўй ва 50 бош паррандага мўлжалланган молхона, Зулайҳо Масакова бошлиқ бригадада эса тайёр материаллардан колхозчилар учун дам олиш уйи қурилади. Бригадалардаги дала шийпонлари ён-атрофларини ободонлаштиришга ҳам алоҳида аҳамият берилади. Шунингдек, 50 гектар картошка ва 40 гектар ердаги пиёзга ишлов берилади.

Биз бу шанбаликда уч минг сўмлик иш бажаришга, 900 сўмни беш йиллик фондига ўтказишга аҳд қилганмиз.

Ж. СОИПНАЗАРОВ,
Янгийўл районидаги Х. Турсунқулов номли колхоз партия комитетининг секретари.

● Пойтахтимизнинг Юнусобод массивидаги болалар кўп ихтисосли бирлашган шифохонаси коммунистик шанбаликдан тушган маблағлар ҳисобига қурилган.

Суратларда: (юқорида) касалхона корпусларининг атрофи ободонлаштирилмоқда: Белгиланган участкада (пастдаги сурат) бу қизларни завқли меҳнат кутяпти.

В. ПОРТНОВ фотолари.

ЗАВОД, ҚУРИЛИШЛАРГА БОРАМИЗ

Ильич номи билан чамбарчас боғлиқ бўлган коммунистик шанбаликка биз ҳам қизғин тайёргарлик кўрдик. Умумхалқ меҳнат байрамида 10,5 минг студент, 2 мингдан зиёд педагог иштирок этади. «Қизил шанбалик» университетда таҳсил кўраётган 500 нафар чет эллик талабалар учун ҳам қувончли байрамга айланади.

Шанбаликда асосан университет территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, аудитория ва лабораторияларни, «ВЛКСМ 60 йиллиги» номидаги хиёбонимизнинг сув иншоотларини тартибга келтириш ишлари бажарилади.

Студент-ёшларимиз районимиздаги саноат корхоналарида бевосита дастгоҳлар ёнида меҳнат қилиб, ўн биринчи беш йиллик фондига муносиб улуш қўшишга ҳам аҳд қилишган. Бугун 2000 нафар йигит-қиз «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, агрегат ва чинни заводлари, 6-қурилиш трестларида кўпминг сўмлик иш бажарадилар.

Р. АЗИМОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети комсомол комитетининг секретари.

ДОҲИЙ КЎРСАТМАЛАРИ АСОСИДА

РКП(б) XII СЪЕЗДИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

В. И. Ленин бетоблиги туфайли 1923 йил 17—25 апрелда бўлиб ўтган партиянинг XII съездида иштирок эта олмаган бўлса ҳам доҳий кўрсатмалари съезд ишида асосий йўлланма бўлди. Делегатлар В. И. Ленинни съезд президиумига сайладилар, унга қизғин табрик йўллаб, партия «пролетариат ва тарих олдидаги ўз масъулиятини ҳар қачонгидан ҳам чуқурроқ англайди», деб ишонтирдилар.

Съезд партия Марказий Комитетининг сиёсий ва ташкилий ҳисоботларини Ревизия комиссияси ва Марказий контроль комиссиясининг ҳисоботларини, РКП(б)-нинг Коминтерндаги вакили ҳисоботини, саноат ҳақидаги, қишлоқдаги солиқ сиёсати, партия ва давлат қурилишидаги миллий моментлар ҳақидаги докладлар ва бошқа масалаларни муҳокама қилиб, тегишли резолюция ва қарорлар қабул қилди.

Янги иқтисодий сиёсат амалга оширилиши натижасида мамлакат халқ хўжалиги анча тикланганлиги таъкидланди. Ўтган даврда экономикада социалистик элементлар анча ўсди, совет давлатининг мавқеи мустаҳкамланди, партия сиёсатини барча ишчилар синфи ва деҳқонлар тўла қувватлади.

Партия саноатни ривожлантириш қишлоқ хўжалигини кескин юксалтириш билан узвий боғлиқ ҳолда олиб борилиши керак, деб ҳисоблади, ишчи-деҳқон иттифоқини мустаҳкамлаш йўлини давом эттиришга қаратилган қарорлар қабул қилди. Шу билан бирга съезд деҳқонларни ихтиёрий равишда кооперацияларга уюштириш бўйича амалий тадбирларни белгилади, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган нархни ошириш, саноат товарлари нархини камайтириш йўлларини кўрсатди. Барча партия ва совет ташкилотлари олдига қишлоқда хўжалик, сиёсий ва маданий ишларни янада жонлантириш вазифаси қўйилди. Шаҳарнинг қишлоқ устидан оталиғини кенгайтириш тавсия этилди.

РКП(б) XII съезди ишида миллий масала муҳим ўрин олди. Бу масала муҳокамаси муносабати билан съезд делегациялари раҳбарларининг йиғилишида В. И. Лениннинг «Миллатлар тўғрисидаги ёки «автономлаштириш» тўғрисидаги масалага доир», деган хати ўқиб эшиттирилди ва ундаги доҳий кўрсатмалари миллий масала бўйича съезд қабул қилган махсус резолюцияга асос бўлди.

Съезд қабул қилган «Пропаганда, матбуот ва агитация масалалари юзасидан», «Динга қарши агитация ва пропаганданинг қўйилиши тўғрисида»ги қарорларда коммунистларни, меҳнаткаш оммани сиёсий ўқитиш, тарбиялаш тадбирлари белгиланиб, партия ташкилотлари эътибори агитация сифатини яхшилашга қаратилиши керак, деб топилди.

РКП(б) XII съезди партия сафларини мустаҳкамлаш шиори остида ўтди. У партия ва мамлакат ҳаётига доир муҳим масалаларини муҳокама қилиб, доҳий кўрсатмалари, социализм қуришнинг ленинча таълимотига асосланган резолюция ва қарорлар қабул қилди. Коммунистик партия ва совет халқини янги иқтисодий сиёсат асосида қийинчиликларни енгиб, саноат ва қишлоқ хўжалигини тиклашга, маданиятни юксалтиришга сафарбар қилди.

Съездда қабул қилинган қарор ва резолюциялар Улуғ Октябрь революцияси ғалабаларини мустаҳкамлаш, жаҳонда биринчи кўпмиллатли социалистик мамлакатни ривожлантириш, социализм ғалабасига пойдевор қўйишда муҳим аҳамият касб этди. Айниқса, миллий масала бўйича қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти каттадир. Маълумки, РКП(б) XII съезди ССР Иттифоқи ташкил этилгандан бир неча ой кейин бўлиб ўтди. Бу пайтда Коммунистик партия олдида иттифоқдош республикалар ўртасидаги муносабатларни тўғри йўлга қўйишда ленинча миллий сиёсатни изчил амалга ошириш вазифаси турарди.

Коммунистик партия бу вазифани муваффақиятли ҳал этди. Миллатларнинг фақат юридик эмас, амалдаги тенглиги ҳам таъминланди. Натижада авваллари қолоқ миллий чекка ўлкалар ҳисобланган Ўзбекистон сингари республикаларда ҳам экономика, фан ва маданиятнинг барча соҳаларида улкан ютуқларга эришилди.

«Ленин партияси миллий муносабатлар соҳасидаги муваффақиятлар билан ҳақли равишда фахрланади, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида. — Бизга эксплуататор тузум мерос қилиб қолдирган шаклдаги миллий масала батамом ва узил-кесил ҳал этилди. Тарихда биринчи марта мамлакатнинг кўп миллатли состави унинг заифлиги манбаидан унинг қудрати ва гуллаб-яшнаши манбаига айланди. Кишилар янги тарихий бирлиги— совет халқининг ташкил топиши ва ривожланиши жамият социал ва интернационал бирлигининг олий ифодаси бўлди».

Ягона оиладаги совет кишилари Ватанимизда миллий масалани доҳий кўрсатмалари асосида ҳал қилинишида РКП(б) XII съездининг аҳамияти катта бўлганлигини яхши биладилар. Улар ҳозирги кунда коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқдалар.

Т. ФАЙЗИЕВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

ЭРТАГА—СОВЕТ ФАНИ КУНИ

ҲАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Партиямизнинг XXVI съезди социал тараққиёт ва халқ фаровонлигини оширишнинг улуғвор программасини белгилаб берди. Бу ҳаётбахш режаларни бажаришда, илмий тадқиқотларнинг юксак самарадорлигига эришиш, фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқасини янада мустаҳкамлаш муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Шунингдек, съезд қарорларида илмий муассасалар фаолиятини мувофиқлаштириб олиб бориш, фундаментал кашфиётларни ишлаб чиқаришга жорий этиш муддатини қисқартириш зарурлиги алоҳида қайд қилинди. Айни пайтда ҳаёт фан соҳасида эришилган ютуқлардан тўла ва унумли фойдаланиш учун илм-фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқани тинмай мустаҳкамлашни тақозо этмоқда. Тошкент илмий маркази ҳам ана шу вазифаларни бажаришга сафарбар қилинган.

800 нафар фан доктори ва 10 мингдан зиёд кандидатни ўз сафига бирлаштирган 106 илмий муассаса ҳамда 22 олий ўқув юртининг Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида жойлашганлиги ҳам бундай марказни ташкил этиш заруриятини кўрсатди. Илмий марказнинг ташкил этилганига сал кам бир йилча бўлиб қолди. Шу қисқа вақт ичида у министрликлар, илмий-тадқиқот институтлари, лойиҳа-конструкторлик муассасалари, олий ўқув юртлари, корхоналар, колхозлар ва совхозлар билан яқиндан алоқа ўрнатди.

Хусусан, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Средазкабель», «Ўзбексельмаш», «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Тошкент тўқимачилик комбинати, Тошкент трактор заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва бошқа бир қатор корхоналар билан тузилган шартномалар янги технологияни яратишга, ишлаб чиқаришнинг техника даражасини юксалтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқишда муҳим роль ўйнамоқда.

Илмий марказ ташкилий жиҳатдан ҳам такомиллашди. У ўзининг мукаммал иш программаларига, илмий техника Советлари, проблемалар бўйича ишчи группаларига эга бўлди.

Марказда дастлаб «Ташкентхлопок», «Озиқ-овқат программаси» бўйича иш олиб бораётган программ группалар билан бир қаторда «Ташкентметалл», «Ташкентстройиндустрия» «Иккиламчи ва маҳаллий ресурслар», «Экология» (атроф-муҳитни муҳофаза этиш) программалари юзасидан ҳам илмий-техника советларининг иши йўлга қўйилди.

Илмий марказнинг «Ташкентхлопок» программаси областда пахтачиликни йил сайин ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Бу программа «Ғўза селекцияси ва уруғчилиги», «Ғўзага ишлов беришнинг индустриал технологияси», «Пахтани йиғиб-териб олиш», «Хом ашёни қабул қилиш ва қайта ишлаш», «Тўқимачилик» каби беш проблемани ҳал қилишда фаннинг энг илғор ютуқларини кенг жорий қилишдан иборат.

Программани бажаришда эришилаётган дастлабки натижалар чакки эмас. Мана бир мисол. Бундан бир неча йил аввал Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Ўсимликлар моддалари химия институти олимлари Янгийўлдаги гидролиз заводининг чиқиндиси «лигнин»дан табиий ўғит сифатида фойдаланиш мумкинлигини тадқиқ этган эдилар. Лекин бу янгилик анчагача ишлаб чиқаришдан ўз ўрнини топмай юрди. Илмий марказ олимларининг изчиллиги туфайли эндиликда «лигнин» пахтачиликда кенг қўлланилмоқда. Унинг ўсимликни жадал ривожлантиришдаги афзалликлари пахтакорларга қўл келмоқда.

Тошкент илмий марказининг областимиз шароитида пахта навлардан қайси бирининг кўп ҳосил беришини аниқлаш бўйича бошлаган тажрибалари ҳам эътиборга сазовордир. Бу мавзуга бағишлаб Янгийўл районида илмий-амалий конференция ўтказилди. Конференцияда илмий марказнинг мутахассис-олимлари, Янгийўл район партия, совет, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари, илғор пахтакорлар иштирок этдилар. Олимларнинг республикамизда яратилган янги навлардан 10 тасини бир колхозда ёнма-ён экиб, бир хил шароитда синаб кўриш тўғрисидаги таклифларини пахтакорлар маъқуллашди. Илмий марказ дарҳол СССР қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли қишлоқ хўжалик экинларининг сортини синайдиган давлат комиссиясининг Ўзбекистон ССРдаги инспектураси билан келишган ҳолда Янгийўл районининг «Коммунизм» колхози, Пискент районидаги «Пискент» совхози, Коммунистик районидаги «Правда», Чиноз районидаги Навоий номли колхозларда пахтанинг бир неча янги навларини синовдан ўтказишга аҳд қилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг экспериментал биология, физика-техника институтлари, Тошкент политехника институти, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг олимлари ҳам янги навлар ва пахтачилик учун замонавий, иш унуми юқори бўлган техника лойиҳаларини яратиш устида астойдил ишламоқдалар.

Илмий марказ билан Тошкент трактор заводи ўртасидаги ижодий ҳамкорлик яхши натижалар бермоқда. Хусусан, бу ерда фаннинг ишлаб чиқариш билан узвий боғланишини муваффақиятли амалга ошириб, шу асосда юксак техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришилмоқда. Механизаторлар учун кабинасида ҳамма қулайликлар бўлган тракторлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми СССРнинг 1990 йилгача мўлжалланган Озиқ-овқат программасини маъқуллади. Маъмурчиликнинг бу улкан режаларини амалга ошириш кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалик фани тараққиётига, тадқиқотлар самарасининг ишлаб чиқаришга қай даражада тадбиқ этилишига бевосита боғлиқ эканлиги таъкидланди. Ўз навбатида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII Пленуми Озиқ-овқат программасини жадал суръатларда амалга ошириш учун фан олдига янги-янги конкрет вазифалар қўйди.

Шунга мувофиқ илмий марказ ўзининг иккинчи йўналиши — «Озиқ-овқат программаси» бўйича ҳам вазифаларни белгилаб олди.

Программа областда дон, гўшт, сут, тухум етиштиришни янада кўпайтириш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, аҳолини сабзавот маҳсулотлари, картошка, ҳўл мева билан йил мобайнида узлуксиз таъминлаб туриш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этиш ишларига амалий ёрдам беришни кўзда тутади. Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти ана шу программани амалга оширишда таянч базаси сифатида хизмат қилмоқда. Бу институт олимлари чорва зотдорлигини яхшилаш, яйловлар унумдорлигини ошириш бўйича конкрет таклифларни ўртага ташладилар.

Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бу соҳада олиб бораётган ишлари ҳам салмоқлидир. Бу ерда резавор ва меваларнинг кўпгина янги, серҳосил навлари яратилди.

Гап аҳолининг озиқ-овқатга бўлган эҳтиёжини қондириш ҳақида борар экан, бу борада Тошкент қишлоқ хўжалиги институти олимлари қилаётган ишларни ҳам таъкидлаб ўтиш лозим. Институт олимлари колхозлар билан ҳамкорликда мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, ток ва тут қаламчалари етиштиришнинг янги технологиясини яратишди, уни жорий этишди.

«Озиқ-овқат программаси»да кўзда тутилган вазифаларни амалга оширишда республика Фанлар академиясининг Ботаника, Микробиология, Механика ва сейсмик иншоотлар илмий-тадқиқот институтлари олимлари ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар.

Тошкент илмий маркази олдида ҳали жуда улкан вазифалар турибди. Чунки илм-фаннинг кучи, қудрати, имкониятлари чексиз. Халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришни эса ҳозирги даврда бусиз тасаввур қилиб бўлмайди. Хусусан, қишлоқ хўжалигини янги-янги техника билан қуроллантириш, янги, такомиллашган йиғим-терим агрегатларига бўлган эҳтиёж янада актуалроқ муаммолар устида иш олиб бориб, ҳал этишни тақозо қилмоқда. Илмий марказда эса ҳар қандай муаммони бартараф этиш учун имкониятлар бор.

Қарс икки қўлдан. Энг муҳими —илм-фан тараққиёти йўлида изланаётган олимлар томонидан яратилаётган янгиликларга, кашфиётларга эътиқод ва эътибор билан қараш, янгиликларни ўз вақтида дадил жорий этиш, ўзаро алоқани мустаҳкамлаш учун астойдил интилиш зарур.

Пойтахт областида бундай илмий марказнинг ташкил этилиши муҳим принципиал аҳамиятга эга эканлиги бугунги кунда тўла исботланди. Фан-техника тараққиётини бошқаришнинг бу системаси бундан буён ҳам область халқ хўжалиги барча тармоқларида самарадорликни оширишга хизмат қилади.

Т. ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, республика Фанлар академияси механика ва сейсмик иншоотлар институтининг директори, Тошкент илмий марказининг раиси.

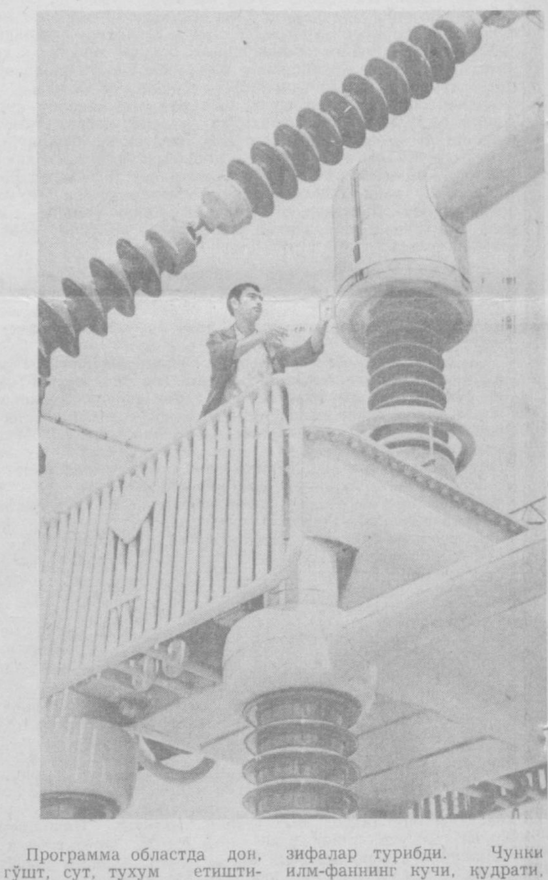

● Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг энергетика ва автоматика институти лабораториясида янги аппаратларни синаш пайти.

В. СИРОТКИН фотоси.

Жаҳон янгиликлари

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ПОЗИЦИЯСИГА ЮКСАК БАҲО БЕРИЛДИ

СТОКГОЛЬМ (ТАСС). Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Совет Иттифоқининг фаластинлик араб халқининг ўз миллий ҳуқуқлари ва мустақиллиги учун олиб бораётган одилона кураши хусусида тутган позициясини юксак баҳолади. СССР, деди у матбуот конференциясида, Фаластин Озодлик Ташкилотини қўллаб-қувватламоқда. Совет Иттифоқи Яқин Шарқ проблемасини ҳал қилишга оид таклиф билан чиқди. Бу таклифда фаластинлик араб халқининг ўз мустақил давлатини тузишга қаратилган қонуний ҳуқуқини эътироф этиш зарурлиги таъкидланади. Бизнинг халқимиз бу таклифни ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

У Оқ уйнинг Яқин Шарқ можароси хусусида тутаётган сиёсатини танқид қилди. Биз Исроил Ливанга бостириб кирган ва Байрут қамал қилинган пайтда Американинг ҳарбий режасига дуч келдик. Бу режа исроиллик сионистларнинг қўли билан амалга оширилмоқда. Исроилнинг Ливандаги агрессияси Қўшма Штатлар томонидан тўла-тўкис пул билан таъминлаб турилди.

У сўзининг охирида Швецияга қилган визитим Яқин Шарқ проблемасини ҳар томонлама, тинч ва одилона ҳал қилиш йўлларини биргаликда қидириб топиш ишига қўшилган ҳисса бўлади, деб таъкидлади.

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

● БАЙРУТ, 14 апрель. (ТАСС). Эрон-Ироқ фронтида жанглар давом этмоқда. Теҳрон радиосининг хабар қилишича, Эрон қўшинлари фронтнинг жанубий участкасида Амара шаҳридан жануброқда Ироқнинг 30 километр территориясини босиб олганлар. Эрон қўшинлари 11 апрелга ўтар кечаси бошлаган ҳужум натижасида Ироқ томонидан 6.400 киши ўлдирилганлиги ва жароҳатлантирилганлиги ҳам хабар қилинади. Кечаги жанговар операциялар давомида Ироқнинг 28 танки ва бронетранспортёри яксон қилинган, 2 вертолёти уриб туширилган.

● БАҒДОД, 14 апрель. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида бундай дейилади: Ироқ қўшинлари қизғин жанглар давомида фронтнинг жанубий участкасидаги Ироқнинг Майсан вилоятидаги секторида душманни сиқиб боришни давом эттирмоқда. Эрон артиллерияси Басра шаҳрини ва Мандали шаҳрининг атроф-теваракларини ўққа тутди. Вайронгарчиликлар ва граждан аҳолиси ўртасида ўлганлар бор. Яна бошланган ҳужум пайтидан буён Эрон қўшинларидан 9.800 дан кўпроқ киши ўлдирилган, 24 танки, 18 бронетранспортёри ва бошқа ҳарбий техникаси яксон қилинганлиги ҳам ахборотда кўрсатиб ўтилади. Айни вақтда Ироқ томони эронликлар Ироқ территориясининг бир қисмини эгаллаганликлари ҳақидаги даъволарни рад этди.

Ватанпарварларнинг актив ҳаракатлари

● ВАШИНГТОН. (ТАСС). Сальвадор меҳнаткашлар миллий касаба союз федерацияси раҳбарларидан бири Алехандро Молина Америка ишчилар синфига, АҚШнинг бутун халқига мурожаат қилиб, уларни Рейган маъмуриятидан Сальвадор режимига бераётган ёрдамни тўхтатишни ва барча «маслаҳатчилар»ни у ердан олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қилишга даъват этди.

● САН-ХОСЕ. (ТАСС). Сальвадордан олинган хабарларга кўра, миллий озодлик фронтининг махсус отрядлари Сан-Мигель департаментининг маъмурий маркази бўлган шу номдаги шаҳарда режимнинг армия бўлинмаларига бир неча марта муваффақиятли ҳужум қилганлар.

Исёнчилар «Венсеремос» радиостанциясининг хабар беришича, айни вақтда партизан кучлари шимолий департаментларнинг йўлларида бир неча марта операция ўтказганлар. Сальвадорнинг бир қатор бошқа районларида ҳам актив жанговар ҳаракатлар олиб борилганлиги қайд этилган.

Ливандаги вазият

БАЙРУТ, 14 апрель. (ТАСС). Исроил агрессорлари Вашингтон билан Тель-Авив Сурияга қарши авж олдирган кампания доирасида Шарқий Ливандаги Бекаа водийсида ўз позицияларини янада мустаҳкамламоқдалар, Сурияга қарши агрессияга ошкора тайёргарлик кўрмоқдалар. Босқинчиларнинг Ливанда тинчликни сақлаб турувчи араб мамлакатлариаро кучларидаги Сурия ҳарбий қисмларига қарши иғвогарлик ҳаракатлари тўхтовсиз давом этмоқда. Кеча исроилликлар Амик, Анная, Каб-Элиасда ва Софар аҳоли пунктлари районида бошлаган артиллерия отишмаси кўп соат мобайнида давом этди. Агрессорнинг уч минг кишига яқин қўшимча кучлари олдинги позицияларга ташланди.

Босқинчиларнинг Ливаннинг бошқа районларидаги ҳарбий активлиги ҳам кучайиб кетди. Байрутдан 20 километр жануброқдаги Дамур шаҳри яқинида Исроил ҳарбий аэродроми ишга туширилди. Унинг учиш-қўниш майдонига, деди Исроил армиясининг расмий вакили, жанговар вертолётлар ва «Геркулес» типидаги ҳарбий транспорт самолётлари қўна олади. Аэродром территориясида ёрдамчи иншоотлар барпо этилмоқда.

Ливан аҳолиси Исроил босқинчиларининг ўзбошимчалигига тоқат қилмоқчи эмас. Матбуот хабарларига кўра, кейинги тўрт кун ичида қаршилик кучлари босқинчиларга қарши ўн битта операция ўтказдилар. Кеча Ливан шарқидаги Шуф округида Исроил соқчилари пистирмага дуч келиб, ўққа тутилди. Босқинчилардан бири ўлдирилди, бир нечтаси эса жароҳатланди.

Ливаннинг шимолида Исроил агрессорларининг бедодликлари ва ёвузликларига қарши кўп минг кишилик норозилик митинглари ҳамда намойишлари бўлиб ўтди. Халба шаҳридаги намойиш қатнашчилари мамлакат ватанпарвар кучларини, бутун Ливан халқини жонажон диёрдан босқинчиларни ҳайдаб чиқариш учун қуролли курашга даъват этдилар. «Ливан қаршилик кўрсатиш миллий фронти» бу ерда эълон қилган ахборотда Ливан территориясининг озод қилиш учун курашни активлаштиришга азму қарор берганлигини билдирди.

● Совет ва ГДР мутахассислари Москвадаги «Серп и молот» металлургия заводида янги прокат цехи қурмоқдалар. Ҳозир бу ерда ноёб жиҳозларни монтаж қилиш давом этяпти.

Суратда: ГДР мутахассислари М. Хайблайн (ўртада) ва К. Ланте совет прораби А. Наулайнен билан прокат станини монтаж қилиш ҳақида фикр алмашмоқдалар.

В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ТАШАББУСКОРИ ДЗЕРЖИНСКИЙ ЭДИ

Совет милицияси ходимлари маънавий ва жисмоний жиҳатдан етук ҳамда баркамол бўлишлари лозим. Ана шундай ходимлар ўз олдиларига қўйилган масъулиятли вазифаларни шараф билан бажара оладилар. Улар ўз ҳаётлари ва хизматлари давомида физкультура ва спортнинг нечоғлик зарур эканлигини жуда яхши билишади. Шунинг учун ҳам атоқли революционер Ф. Э. Дзержинский ташаббуси билан бундан 60 йил муқаддам — 1923 йилнинг 18 апрелида ёш Советлар мамлакатида «Динамо» пролетар физкультура-спорт жамияти ташкил этилган эди. Чекистларнинг, милиция органлари ходимларининг, барча меҳнаткашларнинг жисмонан етук ва соғлом бўлишига катта аҳамият берган Феликс Эдмундович жамиятнинг биринчи фахрий раиси эди.

«Динамо» жамияти шонли йўлни босиб ўтди.

Динамочиларнинг мамлакатда физкультура ва спортни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари муносиб тақдирланди. 1932 йилда СССР Марказий Ижроия Комитети ҳузуридаги Бутуниттифоқ физкультура Совети жамиятга «Совет физкультурачиларининг илғор отряди» фахрий унвонини берди. 1937 йилда эса «Динамо» жамияти Ленин ордени билан мукофотланди.

Улуғ Ватан уруши йилларида жамият спортчилари мардлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. 400 га яқин чекист, чегара ва ички хизмат қўшинлари жангчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, кўплар ҳукумат мукофотлари билан тақдирландилар.

Динамочилар мамлакат спорти тарихига шонли зарварақлар битдилар. Жамият аъзоларидан 127 та Олимпиада ўйинлари, 691 та жаҳон, 683 Европа, 6287 мамлакат чемпионлари етишиб чиқди. 665 СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, 1500 дан ортиқ халқаро классдаги СССР спорт мастери тайёрланди. Бу ютуқларга бизнинг пойтахт областимиз динамочилари ҳам маълум ҳисса қўшишди.

Жамиятнинг область Советида ўтган 1982 йил мобайнида ва шу йилнинг биринчи чорагида 3 халқаро классдаги спорт мастери, 14 СССР спорт мастери, 52 мастерликка номзод, кўплаб биринчи ва оммавий разряд-

«ДИНАМО» — 60 ЁШДА

ли спортчилар тайёрланди. Ҳар йили спортнинг 8 тури бўйича органлар ва бўлинмалар ўртасида спартакиада ўтказиш анъана тусига кириб қолган. Бу йилги мусобақада 600 нафардан ортиқ ички хизмат ходимлари иштирок этдилар. СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент олий мактаби, Чирчиқ, Ангрен шаҳарлари ва Тошкент райони ички ишлари бўлимлари умумий ҳисобда энг яхши натижаларни қўлга киритишди.

Бошқармамиз ходимлари ҳар йили Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ўтказаётган спортнинг хизмат ва амалий турлари бўйича чемпионат ва биринчиликларда совриндор бўлишмоқда.

Областимиз динамочилари республика, мамлакат ва халқаро мусобақаларда фаол иштирок этмоқдалар. 7 спортчимиз СССР терма командаларига, 12 вакилимиз «Динамо» Марказий Совети терма командаларига, 48 киши Ўзбекистон терма командаларига аъзодирлар. Шу кунларда 21 вакилимиз СССР халқлари VIII ёзги Спартакиадасига қизғин ҳозирлик кўрмоқда.

Велоспортчилар, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Шоҳид Загритдинов, халқаро классдаги СССР спорт мастерлари Игорь Боков, Николай Кривошеев, СССР спорт мастерлари Юрий Абрамов, Александр Журавлев; боксчилар Зоир Абдуқодиров, Сергей Данилов, Геннадий Хегай; шахматчилар Георгий Аъзамов, Филюра Ҳасанова, Сергей Загребелний; курашчилар Комил Фаткулин, Абубакир Жуманов ва бошқалар областимизда спортни ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ана шундай номдор спортчиларни тайёрлашда М. Шомаҳсудов, А. Абдувалиев, А. Цой, В. Чернов каби малакали тренерларнинг ҳиссаси каттадир.

Областимиз спортчилари ўтган йили халқаро ва Бутуниттифоқ мусобақаларида муваффақиятли иштирок этдилар.

Биз КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, спортни аҳоли кенг қатламлари орасида ёйишга, ёшларни соғлом ва бақувват ўстиришга, спорт иншоотларидан янада самаралироқ фойдаланишга ҳаракат қиламиз.

Ж. ЖАМОЛОВ,
Область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция генерал-майори, «Динамо» область Советининг раиси.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

18—24 АПРЕЛЬ

18 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40—«Омад тилайман». Бадиий фильм. 11.05 — Ф. Шопен асарлари. 11.20 — «Саёҳатчилар клуби». 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Халқ оҳанглари. 16.30 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 17.00 — Мультфильм. 17.30 — «Фан ва турмуш». 18.05 — «Сиз яратган боғ». 18.35 — «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат». 19.05 — Футбол шарҳи. 19.30 — «Жостов нақш санъати». 20.00 — Телевизион очерк. 20.15 — «Кечиккан муҳаббат». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30—«Время». 22.05—«Кечиккан муҳаббат». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.15 — «Дунё воқеалари». 23.30—Бадиий гимнастика бўйича жаҳон кубоги.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Келажак моделлари» Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — ва 10.35 — Н. В. Гоголь. «Ўлик жонлар». 10.05 — «Рус тили». 11.05 — «Фан ва турмуш». 11.35 ва 12.35 — Одам анатомияси, физиология ва гигиенаси. 12.05—«Ўз истеъдодингни топ». 13.05 — Музика. 13.40 — Физика. 14.10 — Табиатшунослик. 14.30 — Тарих. 15.00 — «Ўқитувчига музика сабоғи». 16.00 — Физика. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.50 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Швеция—Канада. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — «Опера саҳнаси усталари». 23.05 — Телевизион ҳужжатли фильм.

ЎзТВ-I. 10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Телевизион фильм. 11.30 — Табиатшунослик. 11.50—Телевизион фильмлар. 12.30 — География. 13.00 — «Резидент хатоси». Бадиий фильм. 1-серия. 18.00 — Мактаб ўқувчилари учун. «Театрга боришни хоҳлайман». 18.40 — Қиличбозлик. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун мусобақалар. 19.05 — Мультфильмлар. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Операда премьера...». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Болалигим қўли». Телевизион фильм. 21.00 — «Ортиқ Отажонов куйлайди». Фильм-концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тўлиқ гектар — мўл ҳосил гарови». 22.20 — «Қиролнинг дилхуши». Телеспектакль.

ЎзТВ-II. 18.05 — «Қизиқарли математика». 18.35—Телевизион фильм. 18.50 — Олий математика. 19.50 — «Хива гиламлари». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Бахтли одам». Бадиий фильм. 21.30 — МТ-II.

19 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40—«Кечиккан муҳаббат». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.05 — «Буратино кўргазмаси». 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — А. Скрябин. «Экстаз поэмаси». 16.30 — Телевизион очерк. 17.15 — Концерт. 17.45 — «Рус тили». 18.15 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 18.45 — «Ерда, осмонда ва денгизда». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35—«Спорт ҳафталиги». 20.00 — Концерт. 20.30 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм премьераси. 1-фильм. «Барҳаётлар даъватига». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва)—«Спартак». 23.45 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. ЧССР—Швеция.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.45 — Табиатшунослик. 9.55 — «Нейроннинг хусусий ҳаёти». Илмий-оммабоп фильм. 10.15 ва 13.40—Француз тили. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 ва 12.40 — География. 12.05 — «Шахмат мактаби». 13.10 — Тарих. 14.10 — Борис Лавренёв. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.00 — Совет тасвирий санъатида В. И. Ленин образи. 15.30—Илмий-оммабоп фильм. 15.45 — П. Неруда. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.10 —«Спартак» балетига ёзилган музикадан парчалар. 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30—«Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Биз БАМни қуряпмиз». 21.15 — Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Яккама-якка». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.30—Физика. 12.00 — Телевизион фильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — «Резидент хатоси». Бадиий фильм. 2-серия. 14.05 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 17.35 — «Пионерлар мамлакатида». 18.05 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Черноморец». 20.50 — «Ахборот». 21.10 — «Дилда баҳор». Фильм-концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Чўл чорлайди». 22.25 — «Резидент тақдири». Бадиий фильм. 1-серия. 23.45 — «Бугун оламда нима гап?».

ЎзТВ-II. 18.00 — Инглиз тили. 18.30 — «Арслонбоб». Телевизион фильм. 18.40 — Физика. 19.40 — «Владимир Ульянов Самарада». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Телевизион фильм. 21.00—КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари — ҳаётга!. 21.30 — МТ-II.

20 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.10 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм. 1-фильм. «Барҳаётлар даъватига». 11.10 — «Халқ куйлари». 11.25 — «Ҳайвонот оламида». 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 16.15 — «Горнчилар, қаердасиз!». 16.45 — «Ҳамма нарсани билишни истайман!». 16.55 — Шеърий композиция. 17.20 — «Инсон — ер хўжайини». 18.15 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Канада—СССР. 20.30 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм премьераси. 2-фильм. «Ота уйи». 21.30 — «Время». 22.05 — «Бу эркакларга хос дўстлик». Бадиий фильм. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Концерт.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Жамиятшунослик. 10.05 ва 13.45 — Немис тили. 11.05 — СССР халқларининг куйлари. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 12.05 —«Ота-оналар, Сизлар учун». 13.10 —С. Гудзенко поэзияси. 14.15 — Тарих. 14.40 — Н. В. Гоголь. «Шинель». 15.10 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 15.50 — Илмий-оммабоп фильм. 16.20 ва 18.30—Янгиликлар. 18.50 — Совет тинчликни сақлаш комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати. 19.35 — «Москва бўйлаб саёҳат». 19.55 — «Камалак». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Духовой оркестр янграйди. 21.30 — «Время». 22.05 — «Юлдузли соат». Телевизион спектакль. 23.10 — Фильм-концерт.

ЎзТВ-I. 11.30 — Ботаника. 12.00 — «Қишлоқ келинлари». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 — Химия. 13.00 — «Резидент тақдири». Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — «Қизиқарли учрашувлар». 18.40 — «Самарқанд суперфосфат заводи». 19.10 — Адабий композиция. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат». 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — «Уста». Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Теннис бўйича халқаро ўсмирлар турнири. 22.35 — «Резидент тақдири». Бадиий фильм. 2-серия. 23.45 — «Бугун оламда нима гап?».

ЎзТВ-II. 18.00 — Француз тили. 18.30 — Телевизион фильм. 18.40 — Математика. 19.40 — «Бир дақиқада олти маротаба сигнал». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Ўқитувчи экрани». 20.50 — «Мисгар». Телевизион фильм. 21.00 — «Ҳуқуқ — тартибот посбонлигида». 21.30 — МТ-II.

21 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Горнчилар, қаердасиз!». 10.10 — Ю. Чичков, К. Ибряев. «Ленин ҳақиқати» кантатаси. 10.25 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм. 2-фильм. «Ота уйи». 11.25 — «Халқ ижоди». 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — «Комсомол — менинг тақдирим». 16.15 — В. И. Ленин севган музика асарлари. 17.00 — «Шахмат мактаби». 17.30 — «Расмларда қуёш акси бор». 17.45 — «Миллионлар ленинча университети». 18.15 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—ГФР. 20.30 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм премьераси. 3-фильм. «Оғир пайтлар». 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 24.00—«Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00—Эрталабки гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.45 — Табиатшунослик. 10.15 ва 13.30 — Испан тили. 11.05 — СССР халқларининг куйлари. 11.35 ва 12.35 — Зоология. 12.00 — «Сиз яратган боғ». 13.00 — Тарих. 14.00 — А. П. Чехов. «Чайка». 14.45 — «Империянинг емирилиши». Бадиий фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 19.00 — «Оналар мактаби». 19.30 — Телевизион очерк. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 21.00 — Шеърий композиция. 21.30 — «Время». 22.05 — «Яна тонг отди». Бадиий фильм. 23.25 — «Расомлар ҳақида ҳикоялар».

ЎзТВ-I. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 12.00 — Болалар учун концерт. 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 13.00 — «Резидент тақдири». Бадиий фильм. 2-серия. 18.05 — Фильм-концерт. 18.15 — «Қардошлик қонунига биноан». Ҳужжатли фильм. 19.30—«Ахборот». 20.00 — «Дунё воқеалари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ильич севган асарлар». 21.30 — «Время». 22.05 — «Сув ва ҳосил». 22.25 — «Оқ кўнгил кишилар». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 18.00 — Немис тили. 18.30 — «Асрлар садоси». Телевизион фильм. 18.40 — Назарий механика. 19.30 — «Шеърият дафтаридан». 19.50 — «Жигулев бўйлаб саёҳат». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.35 — Ўзбекистонда энергетика қурилишининг флагмани». 21.00 — «Сибирдаги Ленин кўчаси». Телевизион фильм. 21.30 — МТ-II.

22 АПРЕЛЬ, ЖУМА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40—«Ўсмирлар ижоди». 10.25 — «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм. 3-фильм. «Оғир пайтлар». 11.25 — «Россия тароналари». 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Москва ва москваликлар». 16.30 — «Қувноқ нотачалар». 16,45 — «Давримиз ленинномаси». 17.15 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. ЧССР—Канада. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — А. Бородин. «Қаҳрамонлик». 2-симфонияси. 19.55 — В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 113 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА КОНЦЕРТ. Танаффус пайтида — «Время». 23.30 — «Рус музейи». 24.00 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — География. 10.05 ва 14.05 — Инглиз тили. 11.05 — Физика. 11.35 ва 12.40 — «Ёзувчилар В. И. Ленин ҳақида». 12.05 — «Эркин мавзуда иншо». Телевизион очерк. 13.10 — Физика. 13.40 — Тарих. 14.35 — «Лениннинг жонли сўзи». 15.15 — Илмий-оммабоп журнал. 16.00 — Э. Казакевич. «Кўк дафтар». 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Саёҳатчилар клуби». 19.45 — «Ғалла сабоқлари». Телевизион очерк. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Хор куйларидан концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳаётбахш ўлим». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.30 — «Ҳамиша барҳаёт». Ҳужжатли фильмлар программаси. 12.30 — «Китоб — бизнинг дўстимиз». 13.15 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.45 — «Оққўнгил кишилар». Бадиий фильм. 17.45 — «Биз — Ильич набиралари». 18.15 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади». 18.40 — «Л. Бетховен. Соналар. 19.20 — «Ахборот». 19.55 — В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 113 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ. 21.30 — «Время». 22.05 — «Олтинчи июль». Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.00 — «Ўртоқ Ленин сўзи». Телевизион фильм. 18.10 — Физика. 19.00—«Пойтахтимизнинг чиройига-чирой қўшиб». 19.30 — «Карск дарвозалари». Телевизион фильм. 19.50 — Янгиликлар. 20.10 — Чизма геометрия. 21.00 — «Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида». 21.30 — МТ-II.

23 АПРЕЛЬ, ШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.35 — «Космик беланчак ҳақида гипотеза». Илмий-оммабоп фильм. 9.50 — «Спортлото»нинг 17-тиражи. 10.00 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.45— О. Фельцман. «Испанча сюжетлар». 11.05 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.35 — «Ўсимликлар олами». 12.20—«Ҳар бир кун ўз қўшиғи билан келади». Телевизион музикали фильм премьераси. 12.50 — «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. 14.20 — «Рус музейи». 14.50—«Камалак». 15.20 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 15.50 — СССР халқ артисти Д. Шафран чалади. 16.05 — «Дунё воқеалари». 16.20—«Мўъжизасиз — мўъжизалар». 17.20 — Мультфильмлар. 18.15 — 9-студия. 19.15 — Останкино концерт студиясида ёшлар кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—ЧССР. 00.05—Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — «Ҳаётбахш ўлим». Бадиий фильм. 11.25 — «Тонгги почта». 11.55 — Ҳужжатли фильм. 12.35 — «Стадион ҳамма учун». 13.05—Концерт. 13.20 — «Барҳаёт Ленин». Ҳужжатли фильм. 13.50 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 14.35 — «Қизлар тўс-тўполони». Спектакль. 17.00 — Халқаро обзор. 17.15 — Музикали киоск. 17.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 18.15 — ТУРКМАНИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 19.15 — «Инсон. Ер. Коинот». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45—«Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Антонина Брагина». Телевизион бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Сўз кетидан сўз келар». 10.30 — «Оқ йўл зангори қушча». Бадиий фильм. 11.50 — «Шахмат мактаби». 12.20 — Концерт. 13.20 — Кинoредакция почтасидан. 14.05 — «Светофор». 15.05 — «Пойтахтимиз меҳмонлари». 17.55—Болалар учун цирк программаси. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Замонавийлик проблемалари—драматургия проблемалари». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Фильм-концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телефильм. 21.00 — «Ғуломжон Ёқубов куйлайди». 21.30 — «Время». 22.05 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 — К. Яшин. «Инқилоб тонги». Спектакль.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

24 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Экран дўстларни чорлайди». 10.25 — «Будильник». 10.55 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.55 — «Здоровье». 12.40 — «Тонгги почта». 13.10 — «Совет тупроғидаги учрашувлар». 13.25 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.25 — «Музикали киоск». 14.55— Телевизион очерк. 15.10 — «Антон карнайчи». Бадиий фильм. 16.10 — «Саёҳатчилар клуби». 17.10 — «Хатларингиз асосида...». 17.55— «Жойида ҳал этилмоқда». Туркумидан 8-кўрсатув. 18.55 — «Халқаро панорама». 19.40 — «Виборг томони». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-опера. 23.05 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Финляндия—Швеция. 00.25 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.20 — «Антонина Брагина». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.30 — «1983 йил қўшиқлари». 12.25 — «Ҳайвонот оламида». 13.25 — «Кино усталарининг ижодий портретлари». Анна Маньяни. 14.55 — Эркин кураш бўйича Европа чемпионати. 15.25 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.45 — Концерт. 16.15 — М. Байжиев. «Биз эркаклармиз». Телевизион спектакль. 17.40 — «Расомлар ҳақида ҳикоялар». 18.00 — «Сарсонлик-саргардонликда». Телевизион бадиий фильм. 12-серия. 19.15 — Классик кураш бўйича Европа чемпионати. 19.45 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 20.15 — «Енисейдаги уй». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Қувноқ Роман». Бадиий фильм. 23.10 — «Совет композиторларининг қўшиқларини Мичел ижро этади».

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Қўлингни бер, ўртоқ». Телевизион фильм. 10.30 — «Ўзбекистон спорти». 11.00 — «Ҳужжатли кино экрани». 11.45 — «Сариқ тумушуқли Пики». Мультфильм. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Чол ибн Ҳаттоб». Бадиий фильм. 14.25 — «Оналар мактаби». 14.55 — «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун». 15.30 — Реклама. 18.05 — «Қўшиқ». Қўғирчоқ фильм. 18.15 — «Бойчечак». 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телетомошабинларнинг талабларига биноан. СССР халқ артисти Зайнаб Ханларова куйлайди. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Зайнаб Ханларова куйлайди». 21.30 — «Время». 22.05—«Улар ўтолмайди». Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

БОБУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 500 ЙИЛЛИГИГА

Заҳириддин Муҳаммад БОБУР

РУБОИЙЛАР

Юзунг била лабларинг эрур гул, мулдек,
Балки юзунг оллида эрур гул қулдек,
Бобур киби ишқдин дам урмайдур эдим,
Эй гул, мени ишқинг айлади булбулдек.

* * *

Ул юзи қуёшки, бордур ойдин афзун,
Ҳусн ичра ул ой оллида хуршид забун,
То бир кун ул ойдин навозиш топқай,
Кўк доира бўлдию жаложил ойу кун.

* * *

Ётларни кераккн, ошно кам қилсанг,
Ҳар кимки вафо қилса, жафо кам қилсанг,
Новмид бўлур барча вафодорларинг,
Гар шоҳ назаринг бирла вафо кам қилсанг.

* * *

Ким ёр анга илм толиби илм керак,
Ўргангали илм толиби илм керак,
Мен толиби илму толиби илме йўқ,
Мен бормен илм толиби, илм керак,

ШОИР МЕРОСИ — ХАЛҚ МУЛКИ

ЗАҲИРИДДИН Муҳаммад Бобурнинг бизга етиб келган қўлёзма девонларининг нусхалари айтарли даражада кўп эмас. Ҳозирча Париж миллий кутубхонасида, Ҳиндистоннинг Рампур шаҳридаги «Ризо» кутубхонасида, Ҳайдароболдаги «Саларжанг» музейи фондида, Эрондаги «Салтанат» кутубхонаси ва Ф. Купрулузода нашри учун асос қилиб олинган Туркияда сақланаётган нусхаларигина бизга маълум. Бобурнинг шеърий мероси унинг, ҳаётлигида бир ерга жам қилиниб, анъанавий девон ҳолига келтирилганлиги туфайли мазкур нусхалар шоир лирик меросининг илмий нашрларида бир-бирларини тўлдирувчи асосий қўлёзма манбаълар бўлиб хизмат қилиб келмоқда. Шу туфайли ҳозирча Бобур мероси юзасидан чоп этилган бирорта ҳам нашрни мукаммал дея олмаймиз. Бобур лирикасининг нашрлари келгусида янги топилмалар ҳисобига такомиллашшиб боришига ишончимиз комил.

1960 йили Туркияда нашр этилган Ислом тадқиқотлари институтининг каталогидан Бобур асарлари қўлёзмасининг энг қадимги ва нодир нусхасининг Эронда сақланаётганлиги ҳақидаги хабар Бобур ижодини ўрганишда қувончли воқеалардан бири бўлди. Каталог муаллифининг сўзига қараганда, бу қўлёзма 931 (1524—25) ҳижрий йили кўчирилган бўлиб, у Бобур асарларининг мавжуд қўлёзма нусхалари орасида энг мўътабарларидан ҳисобланади. Қўлёзма таркибига «Бобурнома», «Аруз рисоласи» асарлари ва шоирнинг ўзбек тилида яратган шеърлари киритилган.

Бу қўлёзма нусха шоир ҳаётлигида тузилган энг ишончли ва қуллиёт типидаги нусхадир. Бу нусхани ўрганиш Бобур асарларининг автор вариантидаги тўғри ва мукаммал текстларини қайта тиклашда муҳим роль ўйнайди. Туркия нусхаси ҳақида ҳам биз кам тасаввурга эгамиз. Бу нусхага «Рисолаи волидия» асарининг Бобур томонидан ўзбек тилига қилинган таржимаси, ўзбек ва форс-тожик тилларида ёзилган шеърлар тўплами, ўзбек тилида наср ва назмда битилган бир мактуб, форс тилида ёзилган мактубдан парча, «Аруз рисоласи» асаридан лавҳалар киритилган. «Рисолаи волидия»нинг Бобур томонидан қилинган таржима нусхаси, хотимада айтилишига кўра, муаллиф таҳрир қилган нодир нусхадан кўчирилган. Демак, котиб «Рисолаи волидия» асарини кўчиришда Ҳиндистоннинг Рампур шаҳридаги «Ризо» кутубхонасида сақланаётган Бобурнинг автограф нусхасини асос қилиб олган.

Рампур нусхаси эса Бобурнинг Ҳиндистонда яшаб ижод этган даврига оид шеърий асарларини ўз ичига олади. Биринчи саҳифанинг остки қисмида диққатга сазовор бир ёзув бор. Ҳиндистонда Бобурийлар саройида хизмат этиб ижод қилган таниқли шоир Байрамхон номи тилга олинади. Текст мазмунидан Бобур қўлига мансуб ёзувлар қўлёзмада мавжудлиги ҳақида гап боради. Бу ёзувни Байрамхон ўз қўли билан ёзган. Текширишлар шуни кўрсатадики, Бобур ушбу девонга кирган шеърларни ўз қўли билан таҳрир қилиб чиққан.

1975 йил баҳорида профессор Ҳамид Сулаймон раҳбарлигида Ҳиндистонга илмий экспедиция уюштирилди. Ҳайдароболдаги «Саларжанг» музейи фондидан шу кунга қадар, умуман, бирорта каталогда қайд этилмаган Бобур қўлёзма девонининг янги иккита нусхаси топилди.

Ҳайдаробод девон нусхасига 89 ғазал, 65 рубоий, 11 туюғ, 1 қитъа, 49 фард, 10 маснавий кирган. Қўлёзма 43 варақдан иборат бўлиб, 1 дан 27 вараққача Бобур девони, 29 дан 43 гача Алишер Навоийнинг «Муҳокама-ул-луғатайн» асари ўрин олган. Бу нусхага Бобурнинг Ўрта Осиё ва Афғонистон давридаги ижодига оид шеърлари кирган.

Ҳайдаробод девонининг нусхасини Париж нусхаси билан қиёсий ўрганиш шуни кўрсатадики, ҳар иккала нусха бир-бирларига шеърларнинг ҳажми, тартиби жиҳатидан ҳам ўхшаб кетади. Шунинг учун ҳам Ҳайдаробод нусхаси Париж девони нусхасидан кўчирилган, деган фикрга келдик. Шубҳасиз, бу нусха илм учун Бобур девонлари нусхаларини ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан бойитадиган қимматли манба ҳисобланади. Мазкур фактларга асосланган ҳолда Ҳайдаробод нусхасини Бобур девонининг яратилиш тарихини ўрганишда ва унинг дастлабки автор текстини тиклашда маълум хизмат вазифасини ўтайди деб айтиш мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, Бобур шеърий меросининг илмий-танқидий матнини сақланаётган қўлёзмаларнинг асл нусхаларига таянган ҳолда тузиб чиқиш даври етди.

Ҳ. САИДОВ.

ИЗЛАДИ, ТОПДИ, ЯРАТДИ

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида йирик шоир, адиб ва тарихчи Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг 500 йиллигига бағишланган илмий конференция бўлиб ўтди. Уни институт ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор С. П. Турсунмуҳамедов очди. Профессорлар М. Набиев, Н. Маллаев, А. Шерматов, доцентлар Х. Бекмуҳамедов, Н. Бекназаров, Ҳ. Ҳамидов ва бошқалар Бобурнинг кўп қиррали фаолияти ҳақида доклад қилдилар. Конференциядан сўнг мухбиримиз Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, профессор Малик Набиевдан Бобур портретларини яратиш соҳасидаги изланишларидан сўзлаб беришни илтимос қилди:

—Тарихий шахслар портретларини чизиш рассомдан катта меҳнат ва изланиш талаб қилади. Мен буни Бобур портретини яратиш жараёнида яна бир карра ҳис қилдим. Портретда шоир яшаган давр руҳи билан бирга унинг зиддиятга тўла ички ҳиссиётларини ҳам кўрсата билиш керак эди. Бунинг учун жуда кўп китобларни варақлашга тўғри келди. «Бобурнома»га ишланган миниатюраларни ўргандим. Бобур яшаган жойларда, хусусан Ҳиндистонда бўлдим. Жайпур, Агра, Калькутта Кашмир ва бошқа жойлардаги Бобур ва бобурийлар яратган архитектура ёдгорликларидан дастлабки маълумотларни олдим. Улар хаёлимда шоир сиймосини гавдалантира олди. Айниқса қуйидаги. мисралар қаҳрамон ички дунёсини очиб беришда жуда қўл келди:

Толе йўқки, жонима балолиғ бўлди,
Ҳар ишни айладим хатолиғ бўлди.
Ўз ерни қўйиб Ҳинд сори юзландим.
Ё раб, нетайин не юз қаролиғ бўлди.

Ватанини соғинган шоирнинг ғамгин қиёфаси 1957 йилда ишланган биринчи портретда ўз аксини топди.

Иккинчи портретда мен Бобурнинг лирикага мойиллигини, ҳаёт гўзалликларидан завқланганлигини, одамийлигини акс эттиришга ҳаракат қилдим. Учинчи портретда эса сўз санъаткори ўз ижодхонасида тасвирланган.

Ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кейинги портрет ҳам яратилди. Бу асарларни яратиш жараёнида Калькуттадаги тасвирий санъат, Лондондаги Британия, Париждаги Лувр, Эрондаги Шероз, Туркиядаги Истамбул музейлари экспонатлари билан танишдим. Шоир қўлёзмалари ва уларга ишланган миниатюралар орасида Бобур портретини учратганлигим жуда катта воқеа бўлди.

Классик адабиётимизнинг йирик намоёндаларидан бири, лирик шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳаёти ва ижодини акс эттирувчи яна бир неча асарлар яратиш ниятидаман.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

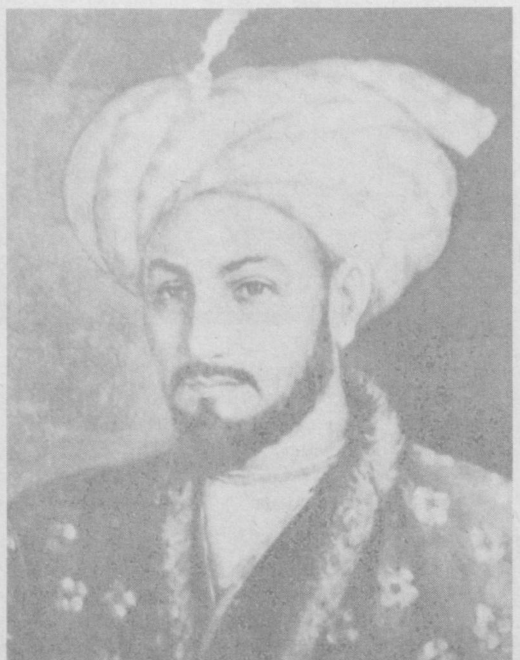

Суратда: М. Набиев. Бобур портрети.

ҚАЙНОНА—ОНА, КЕЛИН—ҚИЗ

• БАҲСГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

«А. исмли қайнона «Келиним биттагина бўлса ҳам, ўнтанинг ўрнини босади, билмаган юмуши йўқ, — дейди фахрланиб, — дарсини бериб келгач, уйда ҳам тинч ўтира қолмайди. Ҳар куни қандайдир «рецептлар» асосида турли-туман печеньеларни пиширгани-пиширган. Овқатга қўли ширинлигини айтмайсизми. Бунинг устига кийим-кечак тикишни ҳам ўрганиб олди. Чеварлиги билан ўзимизнинггина эмас, қариндош-уруғларнинг ҳам кўнглини олишга ҳаракат қилади... Шукр, хизматим зое кетмади, уни келин қилиб олгач, беш йил университетда ўқитган эдим».

«Келинжоним келгунча овқатини пишириб қўя қолай дейманда, — ёзади иккинчи бир қайнона, — Ишдан қайтгач ўқишга кетади. Оч кетса толиқиб қолиши мумкин — янги меҳмон кутяпмиз. Омон бўлгурнинг тили ширин: «Ойижон»лаб мени ийдириб олади».

Саври холанинг тилидан ҳам бол томади: «Келиним барака топсин, иззат-ҳурматимни жойига қўяди. Ўқиши ҳам яхши, уй ишларини ҳам тинчитади. Қувноқлигини айтмайсизми! Болаларимга меҳрибон, ўз укаларидек эркалатади уларни. Яхшиям келин олган эканман, уйимизда доим хурсандчилик. Кечагида келиним уч ойлик йиғилиб қолган стипендиясини қўлимга келтириб берди (бу қайнонанинг умр йўлдоши оламдан ўтган эди). Ноқулай аҳволга тушиб, бир зум ўйланиб қолдим. Олмасам хафа бўлармикан, деган фикрда пулини олдим. Энди устига пича қўшиб, ўзига тилла узук олиб берсамми деган ҳаёлдаман. Сиз нима дейсиз?».

Буларнинг аксича Каромат холанинг ҳасратидан чанг чиқади: «Келиним кўчадагиларга ипакдек бўлиб кўринади. Уйда эса жаҳаннам. Ҳали шу топгача бирон марта «ойи» деб чақирмаган мени. Ўғлим қазо қилгандан бери бир ҳовлида яшасак ҳам, набираларимни менинг олдимга киритмайди, киришганини эшитиб қолса, уларни койирмиш. Майли, нима ҳам дердим, у бугун келин бўлса, эртага қайнона бўлади-ку, қаримталик дунё, қайтиб келади».

Т. исмли қайнона: «Келиним ўлгурнинг бахтини унинг тили кемирди. Ўйламай сўзлаши, беандишалик, гердайиши ўзининг бошига етди. Ўғлимга бир куни «ўзимизнинг уй яхши, чиройли эди» деса, бошқа куни «зиғир ёғи ҳам ўлсин, жонимга тегди, уйда ойим қўй ёғи ишлатар эдилар» дебди. Бундан аччиқланган ўғлим уйда йўқлигимизни пойлаб, эшик тагига катта юк машинаси келтириб «хоним, кўч-кўлонингизни йиғиштиринг, чиройли уйингизда қўй ёғи еб ўтиринг» деб жўнатворибди...

Яна бир қайнона: «Келинларимнинг каттаси қолиб кичигини кўчириб юбордим. Ўшаниси бирам калондимоғ, отасининг амалига ишонадими, билмадим, ҳеч бир чеҳраси очилганини кўрмадим, ичимдагини топ, дейди. Қайнсингил ва қайнилари билан нуқул силталаб гаплашади, уларни турткилайди. Катта келиним бечора ўн йил бирга яшаб, бирон марта юзимизга тик қараган эмас, у бўлса камчилигини айтсанг, дарҳол юзга сапчийди...».

Тошкент Давлат университетининг кўпчилик факультетлари, ётоқхоналари ҳузурида қизлар клублари кўп йиллардан бери ишлаб турибди. Шулардан бири филология факультети ҳузурида 1958 йилда ташкил қилинганди. Филология фанлари доктори Саида Назруллаева узоқ вақтдан буён клубга раҳбарлик қилмоқда. Клуб аъзолари «Дўстлик ва муҳаббат», «Кийиниш одоби», «Қизлар билан очиқ суҳбат», «Сиз имтиҳонга тайёрмисиз?», «Совет студенткасининг маънавий қиёфаси» деган қизиқарли ва фойдали мавзуларда докладлар тинглашади, эркин баҳс юритишади.

Биз юқорида кўчирмалар келтирган сўнгги йиғилишлардан бири «Қайнона ҳам — меҳрибон она, келин эса — қиз» мавзуига бағишланди. Баҳсни филология фанлари кандидати Хатиба Ҳакимова кириш сўзи билан очгач, педагогика кафедрасининг катта ўқитувчиси Мунаввара Асомова доклад қилди.

Докладчи бахтли ҳаёт кечиришда қайнона-келинлар аҳиллигининг роли, ана шу аҳилликни қандай вужудга келтириш тўғрисида ибратли фикр-мулоҳазаларни ўртага ташлади, қайноналарнинг келинлари ҳақидаги, айни чоғда келинларнинг қайноналари тўғрисидаги фикрларидан, муносабатларидан мисоллар келтирди.

Қизлар бахти — ота-она бахти, улар қувончининг боиси ва аксинча, қизларнинг ҳаёт тўфонига дуч келиши, дил ўкинчи ота-онанинг беҳуда тўкилган кўз ёшлари. Таниқли ёзувчи С. Айний: «Қиз бола ота-онанинг энг севикли мевасидир! Қиз бола оға-инининг қайғули чоғларида энг меҳрибон бир сирдошидир. Қиз бола қавму-қариндошларнинг обрўйи ва номусидир. Қиз бола юртнинг боғи ва бутун элу-улуснинг чироғидир» деганида жуда ҳақ эди...

Шундай экан, уларнинг бир хонадондан иккинчи бир хонадонга бориб, ўша ерда кексалар айтганидек туп қўйиб, палак отиши, барқарор бахтга эришиб, тотувликда яшаши аввалambор ота-онанинг, қолаверса барча тарбия муассасаларининг ҳам биринчи даражали иши бўлмоғи керак.

Университетда ўтказилган баҳсда келинларнинг қайноналар ҳақидаги фикрларидан ҳам мисоллар айтилди. М. исмли келин: «Ойижонимга байрам совғаси олиб келдим. Ахир, суюкли турмуш ўртоғимни вояга етказган ўшалар-ку! Ширин сўзликда ойимдан ўтадиган одам бўлмаса керак. Қизалоғимни боқиб турмаганларида менга ишлаш қаёқда эди». Ш. исмли келин: (ўзи беш фарзанднинг онаси): «Қайнонамнинг олдида телевизорда кўрган спектаклимиздаги Севдохонга кун бермаган Жаннат кампир ип эшолмайди. Ўтирсам ўпоқ, турсам сўпоқ қилиб менга кун бермайди. Кеча дам олиш куни кир ювишга тутиниб турсам, қайнонам тепамга келиб: «Кийимларни жомашовда чиритасан, ҳа деб юваверасанми» деб бақирди, индамадим. Кошки индамаганим билан қутулсам. Кечқурун эримга арз қилибди. Улар «Ойи, келинингиз ўз эгнини ювиб, ишига қўғирчоқдек кийиниб борса ёмонми, шунга ҳам хафа бўласизми», десалар, ҳовлига чиқиб шовқин-сурон кўтардилар: «Сув бошидан лойқа экан. Худо аввал сени уриб қўйган экан, ўлиб бўлдим сенларнинг дастингдан!». Ҳозир араздалар, болаларимни ҳам «биз томонга ўтмасин» деб безиллатадилар. Нима қилишимни билмай гарангман», дея нолийди у.

— Мен эса унга маслаҳат бердим, — дейди сўзида давом этиб докладчи, — паст келиб, ширин гапирсангиз олам гулистон, синглим.

Баҳсда 4-курс талабаси Шарофат Соатова, 5-курсдан Саида Пўлатхўжаева, кечки бўлимнинг 6-курсидан 14 йиллик келин М. Калонова, 5-курсдан С. Маликова каби ўнлаб қизлар қатнашиб, қизғин фикр ва мулоҳазаларини билдиришди.

— Келинлик «стажим» кўп эмас, — деди факультет комсорги Саида Пўлатхўжаева, — турмуш қурмасимдан олдин, мендан яхши келин чиқмаслиги мумкин деб ўйлардим. Чунки факультетдаги жамоат ишлари билан банд бўлиб уй юмушларига вақтим етмаганидан гап эшитсам керак, деб қўрқардим. Йўқ, ундай бўлмади. Уйдагилар билан жуда аҳилмиз. Мен ширин муомаламни аямайман, бу — ишнинг ўрнига ҳам ширин сўзлайман, деган гап эмас, келинлик бурчимни иложи борича бажаришга интиламан. Шошиб, кетма-кет ҳамма ишларни қилаверганимдан баъзан ҳолдан тояёзаман... Хуллас, уйдагилар мендан, мен уйдагилардан хурсандман. Менимча, тотувликни вужудга келтиришга кўп жиҳатдан биз — келинлар сабабчимиз, чунки чақилмоқчи бўлган чақмоқни мулойимлик билан, зарур ҳолатда индамай қарши олиш, ширин сўзлик билан олдидини олиш мумкин.

Талаба Нодира Орифжонованинг фикрлари ҳам қизиқарли бўлди:

— Ҳаётнинг ўзи бахт яратиш йўлини ўрганиб боришда бир мактаб, деб докладчимиз жуда тўғри таъкидладилар. Мен келин эмасман, лекин келинлар қандай бўлиши кераклигини унча-мунча билиб қолдим. Чунки уйдагилар тўрт опамни узатишган, келин ҳам олганмиз. Келинойимни ҳаммамиз севамиз. У оиламизга ҳар томонлама муносиб: дилбар, уқувли, чаққон, саранжом-саришта, ширин сўз. Ойим билан иккалаларининг тотувлигига, гапнинг очиғи, ҳавасим келади. Мен ўйлайманки, бундай аҳилликда келинойимнинг «хизмати» катта. Уйдан гап ташимаслик тўғрисидаги гаплар жуда ўринли, опаларимдан қайси бири уйимизга келса, ойимлар «кўришдик, саломат экансан, энди ётиб қолмай, уйингга бора қол, жон болам» деб жўнатиб юборадилар. Баъзан опаларим уйидагиларнинг айбини яшириб (мен борганимда эшитган бўлсам ҳам) гапиришганини сезиб ҳайрон қолардим. Энди билсам, шундай қилгани тўғри экан. Чунки майда гап оёқ сурса, кейин кўнгилсизлик, дилхиралик туғилади. Бахт яратиш ўз қўлимизда экан, унда-бунда учрайдиган нохушликка чап бериб, яхшилик, эзгуликка интилсак ўзимиз ҳам, ота-онамиз ҳам бахтиёр бўлишади.

Баҳсда қуйидаги саволлар берилди:

1. Севиб турмушга чиққан яхшими ёки ота-она берганигами?

2. Аввал қийинчилик кўрган, яъни қайнонаси ёмон бўлган келинлар кейин ўзи яхши қайнона бўлади дейишади, шу гапга ишонса бўладими?

А. ҲАСАНОВА,
ТошДУ педагогика кафедрасининг доценти.

РЕДАКЦИЯДАН

Юқоридаги саволларга қўшимча:

3. Қайноналар, келинингизни нима учун яхши кўрасиз, ундаги қайси фазилатларни кўпроқ қадрлайсиз?

4. Келинлар, қайнонангизни нима учун ҳурмат қиласиз, улардаги қайси хислатлардан ибрат олиш мумкин?

5. Қайноналар ва келинлар: қайнона онадек, келин қиздек ўзаро тотув бўлишлари учун нима қилиш керак?

Энг маъқул жавоблар ва маслаҳатлар газетамизда эълон қилинади.

Шундай қилиб, таклиф, мулоҳаза ва тавсияларингизни кутамиз, муҳтарама қайноналар-у, келин бўлган ва бўладиган опа-сингиллар.

Баҳс давом этади...

КОНКУРСГА МАРҲАМАТ

Областимизда чиқадиган шаҳар ва район газеталарининг сифатини, полиграфик ижросини ҳамда ўқимишлилигини янада яхшилаш мақсадида нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари область бошқармаси, область маданият ходимлари касаба союз комитети ҳамда область журналистлар ташкилоти конкурс эълон қиладилар. Шу йилнинг 20 апрелидан 20 майигача ўтказиладиган конкурсда областдаги барча газета редакциялари ва босмахоналари коллективлари иштирок этишлари мумкин.

Сифатли безатилган ҳамда полиграфик ижроси яхши бўлган газеталарга қуйидаги мукофотлар белгиланди:

Шаҳар газеталари учун

Битта биринчи мукофот — 75 сўм;
Битта иккинчи мукофот — 50 сўм.

Район газеталари учун

Битта биринчи мукофот — 75 сўм;
Иккита иккинчи мукофот — 50 сўмдан;
Иккита учинчи мукофот 35 сўмдан.

Белгиланган низомга кўра редакциялар ва босмахоналар конкурс ўтаётган муддат ичида чиққан энг яхши газета сонларидан бештасини (ҳар бир сондан бир донадан бўлиши керак) нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари область бошқармасига (Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси 30-уй) юборишлари лозим.

СОҲИБКОРЛАР БИЛАН ЕНМА-ЕН

Орджоникидзе районидаги Ю. Гагарин номли 16-мактаб ўқувчиларини «Правда» колхозининг Карим Икромов етакчилик қилаётган бригадаси далаларида тез-тез учратиш мумкин. Ўқувчилар дарсдан бўш вақтларида бригаданинг 3 гектар майдонидаги токларни очиб, симбағазларга боғладилар. Ёшлар токзорларни парваришлашда, етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳам бригада аъзоларига яқиндан ёрдам беришга аҳд қилишган.

М. МАДЕТОВА.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

17 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 да
«ХАНДА» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА:

«АЙТСАМ ТИЛИМ КУЯДИ, АЙТМАСАМ ДИЛИМ...»
театрлаштирилган эстрада томошаси
(Икки бўлимда)

Сценарий муаллифи — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Ўсар ЮСУПОВ, Исмоилжон ТУРДИАЛИЕВ, Аъзам ҒОЗИЕВ, Малика ШАРИПОВА, Санобар РАҲИМОВА, Ноила НУРМУҲАМЕДОВА, Розия НАЗАРОВА, Матлуба ЖАЛИЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Мамасоли ХОЛМАТОВ ва Зайниддин ОМОНОВ олиб борадилар.

«ХАНДА» ансамблининг бадиий раҳбари — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

Музика раҳбари — Мирсалим МУҲАМЕДЖОНОВ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 31-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

15, 16, 17 ва ундан катта ёшдаги йигитларни ва Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларни

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИДА ИШЛАШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Қўлда пайвандловчи электр пайвандчи, токарь. Ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 62 сўм стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати 1 йил (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади).

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси. Ўқиш муддати — 1,5 йил. Фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Тепловоз машинисти. Ўқиш муддати — 2 йил. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади, ҳар ойда 72 сўм стипендия берилади.

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз, электровознинг электр ускуналари ремонти бўйича слесарь-электрик, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь; электровозлар, тепловозлар, токарь, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь. Ўқиш муддати — 3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Билим юртида 3 йил ўқиганлар ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртини тугатганлар темирйўлчилар учун белгиланган имтиёзларнинг ҳаммасидан фойдаланадилар. Жумладан, Совет Иттифоқининг хоҳлаган шаҳарига бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси ёки эмланганлиги ҳақидаги медицина карточкаси, характеристика, ариза, таржимаи ҳоли, 3x4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700074, Тошкент шаҳри, 74-алоқа бўлими, Ҳамза райони, Слоним кўчаси (15, 2, 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси» бекати, 72, 48, 80-автобусларнинг «Котельная» бекати). Телефон: 96-34-90.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00—«Время». 9.40 — РСФСР Давлат духовой оркестри чалади. 10.10 — «Спортлото»нинг 16-тиражи. 10.20 —«Максимнинг қайтиши». Бадиий фильм. 12.00 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 12.35 —Кинокўрсатув. 13.05 — «Рус музейи». 13.35 — «Камалак». 14.10 — «Ҳайвонот оламида». 15.10 — «Дунё воқеалари». 15.25 — «Халқ устаси А. Ранцан». Телеочерк. 15.55 — Шеърий композиция. 16.25 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 16.55 —Концерт. 17.35 — «Коммунистик шанбалик кундалиги». 17.50 —Совет тинчликни сақлаш комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати. 18.35 — «1983 йил қўшиқлари». 20.05 — «Омад тилайман». Бадиий фильм. 21.30 —«Время». 22.00 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати: СССР — ГДР (23.20) Финляндия — ЧССР. 24.00 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00— Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари. 10.15 — «Тонгги почта». 10.45 — ДОҒИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 11.45 — Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 12.15 — Р. Гамзатов. Адабий композиция. 13.00 — «Ғолиблар». 14.20 — «Балет ҳақида». 15.40 — «Ўринбосарлар». Ўзбекистон ССР Олмалиқ шаҳридаги ҳунар-техника билим юрти ҳақида ҳикоя. 16.05 — «Халқ куйлари». 16.20 — Болалар учун фильм. 17.40 —«Здоровье». 18.25 — Фильм-концерт. 19.15 — «Жостов нақш санъати». Уста П. Плахов. 19.45 — «Халқаро обзор». 20.00 — «Музикали киоск». 20.30 —«Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 21.30 — «Время». 22.00 — «Давр олға бос». Бадиий фильм. 1-ва 2-сериялар.

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 10.40 — Телефильм. 11.00 — «Бугун — ленинча Коммунистик шанбалик». Репортаж. 11.25 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 12.45 — «Тоғлар чорлайди». Бадиий фильм. 14.00 — «Ҳовлимиздаги стадион». 14.30 — «Шанбалик кундалиги». 17.00— Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Днестру». 18.50 — «Ўйлаб топ». 19.20 — «Ер эгаси». Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Цирк, Цирк. Цирк». 20.30 — «Ахборот». 21.00 — Ўзбекистон санъати усталари ва ижрочи ёшларининг концерти. 21.30 —«Время». 22.00 — Концертнинг давоми. 22.30 — «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Кинокомедия.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16, 17/IV да **Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Фароғат РАҲМАТОВА, Маҳмуджон ҒОФУРОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Шуҳрат РАСУЛОВ ва Файзулла АҲМЕДОВнинг ижодий кечаси.**

ДАВЛАТ РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 16/IV да **Семурғ** (15.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва циркининг «Етти ажойиб масхарабози» программаси** (19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — П. ЛЕНИН кўчаси, 41

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747; 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; пропаганда 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01919. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1580.

1 2 3 4 5 6 7 8 8 10 11 12 13 14